

Brisel, 19. februar 2024
(OR. en)

5654/24

COARM 25
CFSP/PESC 105

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Generalnog sekretarijata Saveta
Za:	Delegacije
Predmet:	Zajednička Vojna Lista Evropske Unije

Delegacije će u prilogu naći ažuriranu Zajedničku Vojnu Listu Evropske unije (oprema obuhvaćena Zajedničkim Stavom Saveta 2008/944/CFSP koji definiše zajednička pravila koja regulišu kontrolu izvoza vojne tehnologije i opreme), kako je Savet odobrio 19. februara 2024. godine.

ZAJEDNIČKA VOJNA LISTA EVROPSKE UNIJE

koju je usvojio Savet dana dd mm 2024

(oprema obuhvaćena Zajedničkim stavom Saveta 2008/944/ZVSP o definisanju zajedničkih pravila kojima se reguliše kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme)

(ažuriranje i zamena Zajedničke Vojne Liste Evropske unije koju je Savet usvojio 20. februara 2023

*¹⁾
(CFSP)
(2024/C x/x)*

Napomena 1 *Pojmovi u "dvostrukim navodnicima" su definisani pojmovi. Pozovite se na „Definicije pojmova koji se koriste u ovoj Listi“ priloženih ovoj Listi.*

Napomena 2 *U nekim slučajevima hemikalije su navedene po imenu i broju CAS-a. Lista se odnosi na hemikalije iste strukturne formule (uključujući hidrate) bez obzira na naziv ili broj CAS-a. Brojevi CAS-a su prikazani kako bi pomogli u identifikaciji određene hemikalije ili smeše, bez obzira na nomenklaturu. Brojevi CAS-a se ne mogu koristiti kao jedinstveni identifikatori jer neki oblici navedene hemikalije imaju različite brojeve CAS-a, i smeše koje sadrže navedenu hemikaliju mogu takođe imati različite brojeve CAS-a.*

VL1 Glatkocevno oružje sa kalibrom manjim od 20 mm, ostalo oružje i automatsko oružje kalibra 12,7 mm (kalibar 0,50 inča) ili manje i pribori, kao u nastavku, i posebno projektovane komponente za njih:

Napomena *VL1 se ne primenjuje na:*

- a. Vatreno oružje posebno projektovano za upotrebu sa tzv. prazne (ćore) municije i iz koje nije moguće ispaliti projektil;*
- b. Vatreno oružje specijalno projektovano za izbacivanje projektila povezanih žicom ili konopcem, bez visoko eksplozivnog punjenja ili komunikacione veze, sa dometom ne većim od 500 m.;*
- c. Oružje koje ispaljuje municiju sa obostranim paljbom i koje nije potpuno automatsko;*
- d. 'Onesposobljeno(deaktivirano) vatreno oružje'*

Tehnička napomena

Za potrebe VL1. Napomena d., „deaktivirano vatreno oružje“ je vatreno oružje koje je učinjeno nesposobnim da ispali bilo koji projektil procesima definisanim od strane nacionalnih vlasti države članice EU ili države učesnice Všenarskog Sporazuma. Ovi procesi nepovratno menjaju bitne elemente vatrenog oružja. U skladu sa nacionalnim zakonima i propisima, deaktiviranje vatrenog oružja može biti potvrđeno potvrdom koju dostavlja nadležni organ i može se označiti na vatrenom oružju pečatom na suštinskom delu.

¹ SL S 72, 28.2.2023, str. 2–37

- a. Puške i kombinovano oružje, ručno vatreno oružje, mitraljeze, kratke mitraljeze i višecevno oružje;

Napomene VL1.a. ne odnosi se na sledeće:

- a. Puške i kombinovane puške, proizvedene pre 1938. godine;
- b. Reprodukcije pušaka i kombinovanog oružja, čiji su originali proizvedeni pre 1890. godine;
- c. ručno vatreno oružje, višecevno oružje i mitraljeze proizvedene pre 1890. godine i njihove reprodukcije;
- d. Puške ili ručno vatreno oružje specijalno projektovano za ispaljivanje inertnih projektila komprimovanim vazduhom ili CO₂;
- e. Ručno vatreno oružje specijalno projektovano za bilo šta od sledećeg:
 1. Klanje domaćih životinja; ili
 2. Smirivanje životinja.

- b. Glatkocevno oružje kao što sledi:

1. Glatkocevno oružje specijalno projektovano za vojnu upotrebu;
2. Ostalo glatkocevno oružje kao što sledi:
 - a. Potpuno automatsko oružje;
 - b. Poluautomatsko oružje ili oružje sa kliznim mehanizmom za punjenje (pumpa);

Napomena VL1.b.2. ne odnosi se na oružje specijalno projektovano za ispaljivanje inertnih projektila pomoću komprimovanog vazduha ili CO₂.

Napomena VL1.b. ne odnosi se na sledeće:

- a. Glatkocevno oružje proizvedeno pre 1938. godine;
- b. Reprodukcije glatkocevnog oružja čiji su originali proizvedeni pre 1890. godine;
- c. Ovo oružje ne sme biti posebno projektovano za vojnu upotrebu, niti sme biti automatsko;
- d. Glatkocevno oružje posebnono projektovano za bilo šta od sledećeg:
 1. Klanjanje domaćih životinja;
 2. Uspavljivanje životinja;
 3. Seizmičko ispitivanje;
 4. Ispaljivanje industrijskih projektila; ili
 5. Onesposobljavanje improvizovanih eksplozivnih naprava (IED-ova).

V.N. Za načine onemogućavanja vidi VL4. i stav 1.A.6. na Listi robe EU-a sa dvostrukom namenom..

- c. Oružje koje ispaljuje municiju bez čaure;

- d. Oprema projektovana za sredstva navedena u VL1.a., VL1.b. ili VL1.c., kao što sledi:

1. Odvojivi magacini za municiju;
2. Prigušivači pucanja ili moderatori;
3. 'Nosioči oružja';

Tehnička napomena

Za potrebe VL1.d.3., „nosač oružja“ je uređaj dizajniran za postavljanje oružja na kopneno vozilo, „vazduhoplov“, plovilo ili strukturu.

4. Prigušivači bljeska;
5. Optički nišani za oružje sa elektronskom obradom slike;
6. Optički nišani za oružje posebno projektovani za vojnu upotrebu.

VL2 Glatkocevno oružje kalibra 20 mm ili većeg, drugo oružje ili naoružanje kalibra većeg od 12,7 mm (kalibra 0,50 inča), bacači posebno projektovani ili modifikovani za vojnu upotrebu i pribor, kao što sledi, i posebno projektovane komponente za njih:

- a. Vatreno oružje, haubice, topovi, minobacači, protivtenkovsko oružje, raketni bacači, vojni bacači plamena, puške, netrazajno oružje i glatkocevno oružje;

Napomena 1 VL2.a. uključuje injektore, merne uređaje, rezervoare i druge komponente posebno dizajnirane za upotrebu sa punjenjem tečnog goriva za bilo koji deo opreme naveden u VL2.a.

Napomena 2 VL2.a. ne odnosi se na oružje kao što sledi:

- a. Puške, glatkocevno oružje i kombinovano oružje proizvedeno pre 1938. godine;
- b. Reprodukcije pušaka, glatkocevno oružje i kombinovano oružje, čiji su originali proizvedeni pre 1890.;
- c. Vatreno oružje, haubice, topove i minobacače proizvedene pre 1890.;
- d. Glatkocevno oružje koje se koristi za lov ili sport. Ovo oružje ne sme biti posebno dizajnirano za vojnu upotrebu, niti ne sme biti automatsko;
- e. Glatkocevno oružje specijalno projektovano za bilo šta od sledećeg:
 1. Klanjanje domaćih životinja;
 2. Uspavljivanje životinja;
 3. Seizmičko ispitivanje;
 4. Ispaljivanje industrijskih projektila; ili
 5. Onemogućavanje improvizovanih eksplozivnih naprava (IED-ova);
V.N. Za sredstva za onemogućavanje vidi VL4. i stav 1.A.6. na Listi EU-a dvostruke namene.
- f. Ručni bacači projektila specijalno projektovani za izbacivanje projektila povezanih žicom ili konopcem, bez visokoeksplozivnog punjenja ili komunikacione veze, sa dometom koji ne prelazi 500 m.

- b. Bacači, posebno projektovani ili modifikovani za vojnu upotrebu, kao što sledi:

1. Bacači dimnih granata;
2. Bacači gasnih granata;
3. Bacači pirotehničkih sredstava;

Napomena VL2.b. ne odnosi se na signalne pištolje.

- c. Posebno dizajnirani pribor za oružje naveden u VL2.a. kao što sledi:

1. Nišani za oružje i nosači nišana za oružje, posebno projektovani za vojnu upotrebu;
2. Uređaji za smanjenje otkrivanja položaja;
3. Nosači;
4. Odvojivi magacini za municiju;

- d. Ne koristi se od 2019.

VL3 Uređaji za podešavanje municije i upaljača, kao što sledi, i posebno projektovane komponente za njih:

- a. Municija za oružje navedeno u VL1., VL2. ili VL12;
- b. Uređaji za podešavanje upaljača posebno projektovani za municiju navedenu u VL3.a.

Napomena 1 Posebno projektovane komponente navedene u VL3 uključuju:

- a. Metalne ili plastične proizvode, kao što su nakovnji za kapsule, košuljice zrna, članci redenika, vodeći prstenovi i metalni delovi municije;
- b. Sigurnosne i oružane uređaje, upaljače, senzore i uređaje za pokretanje;
- c. Izvore napajanja za jednokratno ispaljenje;
- d. Zapaljive čaure za punjenje;
- e. Podmunicije, uključujući bombice, mine i projekte navođene na cilj.

Napomena 2 VL3.a. ne odnosi se na bilo šta od sledećeg:

- a. Municiju čija je čaura zatvorena bez projektila (tzv. prazna zvezda);
- b. Tzv. ćoru municiju sa probušenom komorom za barut;
- c. Ostalu praznu i ćoru municiju, koja ne sadrži komponente projektovane za bojevu municiju; or
- d. Komponente posebno projektovane za praznu ili ćoru municiju navedene u ovoj Napomeni 2.a., b. ili c.

Napomena 3 VL3.a. ne odnosi se na čaurae posebno projektovane za bilo koju od sledećih namena:

- a. Signaliziranje;
- b. Teranje ptica; ili
- c. Paljenje gasnog fitilja na naftnim bušotinama.

VL4 Bombe, torpeda, rakete, projektili, druge eksplozivne naprave i punjenja, kao i pripadajuća oprema i pribor, kao što sledi, posebno projektovani za vojnu upotrebu, i posebno projektovane komponente za njih:

V.N. 1. Za opremu za navođenje i navigaciju vidi VL11.

V.N. 2. Za sisteme za zaštitu aviona od raketa (AMPS), vidi VL4.c.

- a. Bombe, torpeda, granate, dimni kanisteri, rakete, mine, projektili, dubinska (protivpodmornička) punjenja, punjenja za rušenje, kao i oprema za uništavanje, "pirotehnička" sredstva, čaure, pripadajuća podmunicija i simulatori (npr. oprema koja simulira karakteristike bilo kojeg od ovih predmeta), posebno projektiranih za vojnu upotrebu;

Napomena ML4.a. uključuje:

- a. Ddimne granate, zapaljive bombe i eksplozivna sredstva;
- b. mlaznice za rakete ili projekte i vrhove projektila na zrakoplovima koji imaju mogućnost povratka u atmosferu.

V.N. Za municiju u obliku granata ili magacina za oružje ili bacače navedene u VL1. ili VL2. i podmuniciju posebno projektovanu za municiju, vidi VL3.

- b. Oprema koja ima sve od sledećeg:

1. Posebno projektovanu za vojnu upotrebu; i
2. Posebno projektovanu za 'aktivnosti' u vezi sa bilo kojim od sledećih:
 - a. Stavke navedene u VL4.a.; ili
 - b. Improvizovana Eksplozivna Sredstva (IED-ove);

Tehnička napomena

Za potrebe VL4.b.2. „aktivnosti“ se odnose na rukovanje, ispaljivanje, polaganje, kontrolisanje, pražnjenje, detoniranje, aktiviranje, električno napajanje sa jednokratnim radnim efektom, obmanjivanje, ometanje, uklanjanje, otkrivanje, smetanje ili odlaganje.

Napomena 1 VL4.b. uključuje:

- a. Mobilnu opremu za pretvaranje gasa u tečno stanje;
- b. Plovni električni provodni kabl pogodan za čišćenje magnetnih mina.

Napomena 2 VML4.b. ne odnosi se na ručne uređaje koji su namenjeni isključivo za detekciju metalnih predmeta i nemaju mogućnost razlikovanja mina od drugih metalnih predmeta.

c. Sistemi protivrakete zaštite aviona (AMPS).

Napomena VL4.c. ne odnosi se na AMPS koji ima sve od sledećeg:

- a. Bilo koji od sledećih senzora upozorenja na rakete:
 1. Pasivne senzore sa vršnim odzivom između 100 – 400 nm; or
 2. Aktivne pulsirajuće Doplerove senzore za upozorenje na prisustvo rakete;
- b. Sisteme za stvaranje protivmera;
- c. Baklje, koje imaju i vidljivi i infracrveni trag, za ometanje raketa zemlja-vazduh; i
- d. Ugrađena "civilnom avionu" i koji ima sve od sledećeg:
 1. AMPS je u funkciji samo na određenom „civilnom zrakoplovu” na kojem je ugrađen određeni AMPS i za kojeg je izdat bilo koji od sledećih dokumenata:
 - a. Certifikat civilnog tipa izdat od strane nadležnih organa za civilno vazduhoplovstvo jedne ili više država članica EU-a ili države učesnice Vasenarskog sporazuma; ili
 - b. Ekvivalentni dokument priznat od Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (ICAO);
 2. AMPS koristi zaštitu da spreči neovlašćeni pristup „softveru”; i
 3. AMPS uključuje aktivni mehanizam koji prisiljava sistem da ne funkcioniše u slučaju njegovog uklanjanja sa „civilnog aviona” na koji je ugrađen.

VL5 Oprema za kontrolu paljbe, nadzor i upozorenje, i srodni sistemi, oprema za testiranje, paljbu i protivmere, kao što sledi, posebno projektovana za vojnu upotrebu, i posebno projektovane komponente i pribor za njih:

- a. Nišani za oružje, kompjuteri za bombardovanje, sistemi za navođenje oružja i sistemi za kontrolu paljbe;
 - b. Ostali sistemi za kontrolu paljbe, uzbunjivanja i upozoravanja i srodni sistemi kao što sledi:
 1. Sistemi za određivanje položaja mete, obeležavanje, određivanje udaljenosti do cilja, posmatranje ili praćenje;
 2. Oprema za detekciju, prepoznavanje ili identifikaciju;
 3. Oprema za spajanje podataka ili integraciju senzora;
 - c. Oprema za protivmere namenjena za stavke navedene u VL5.a. ili VL5.b.;
- Napomena Za potrebe VL5.c., oprema za protivmere uključuje opremu za detekciju.
- d. Oprema za terensko ispitivanje ili poravnanje, posebno projektovana za stavke navedene u VL5.a., VL5.b. ili VL5.c.

VL6 Kopnena vozila i komponente kao što sledi:

V.N. Za opremu za navođenje i navigaciju vidi VL11.

- a. Kopnena vozila i njihove komponente, posebno projektovane ili modifikovane za vojnu upotrebu;

Napomena 1 VL6.a. uključuje:

- a. Tenkove i druga vojna naoružana vozila i vojna vozila opremljena nosačima za oružje ili opremom za postavljanje mina ili lansiranje municije navedene u VL4;

- b. Oklopna vozila;
- c. Amfibijska vozila i vozila za prelazak preko dubokih vodenih površina;
- d. Vozila za vađenje i vozila za vuču ili transport municije ili sistema naoružanja i pripadajuću opremu za rukovanje teretom;
- e. Prikolice.

Napomena 2 Modifikacija kopnenog vozila za vojnu upotrebu navedenog u LVO6.a. označava strukturnu, električnu ili mehaničku promenu koja uključuje jednu ili više komponenti posebno projektovanih za vojnu upotrebu. Takve komponente uključuju:

- a. Pneumatske gumene omotače posebno projektovane da budu otporne na metke;
- b. Oklopnu zaštitu vitalnih delova (npr. rezervoara za gorivo ili kabine vozila);
- c. Posebna pojačanja ili nosače za oružje;
- d. Osvetljenje za zatamnjivanje.

b. Ostala kopnena vozila i komponente, kao što sledi:

1. Vozila koja imaju sve od sledećeg:
 - a. Izrađeni ili opremljena materijalima ili komponentama da obezbede balističku zaštitu jednaku ili bolju od nivoa III (NIJ 0108.01, septembar 1985.), ili „ekvivalentnih standarda“;
 - b. Prenos koji istovremeno obezbeđuje pogon na prednje i zadnje točkove, uključujući i one za vozila koja imaju dodatne točkove u svrhu nošenja tereta bez obzira da li su u pogonu ili ne;
 - c. Ocenu Bruto Mase Vozila (GVWR) veću od 4 500 kg; i
 - d. Projektovana ili modifikovana za upotrebu na terenu;
2. Komponente koje imaju sve od sledećeg:
 - a. Posebno projektovane za vozila navedena u VL6.b.1.; i
 - b. Pružaju balističku zaštitu jednaku ili veću od nivoa III (u skladu sa standardom NIJ 0108.01 iz septembra 1985.) ili „ekvivalentnih standarda“.

V. N. Vidi takođe VL13.a.

Napomena 1 VL6 se ne primenjuje na civilna vozila projektovana ili modifikovana za prevoz novca ili dragocenosti.

Napomena 2 VL6 se ne primenjuje na vozila koja ispunjavaju sve od sledećeg;

- a. Proizvedena su pre 1946.;
- b. Nemaju stavke navedene na Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a i proizvedene nakon 1945. godine, osim reprodukcija originalnih komponenti ili pribora za vozilo; i
- c. Ne uključuju oružje navedeno u VL1, VL2. ili VL4., osim ako nije u funkciji i nije u stanju da ispali projektil.

VL7 Hemijski agensi, "biološki agensi", "agensi za kontrolu nereda", radioaktivni materijali, srodna oprema, komponente i materijali kao što sledi:

- a. „Biološki agensi“ ili radioaktivni materijali odabrani ili prilagođeni da povećaju njihove djelotvornosti u stvaranju žrtava kod ljudi ili životinja, degradiranje opreme ili nanošenje štete usevima ili životnoj sredini;
- b. Agensi za hemijsko ratovanje (CW), uključujući:
 1. Nervni agensi za hemijsko ratovanje:
 - a. O-alkil (jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil), alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil)-fosfonofluoridati, kao što su:
Sarin (GB): O-izopropil metilfosfonofluoridat (CAS 107-44-8); i
Soman (GD): O-pinakolil metilfosfonofluoridat (CAS 96-64-0);

- b. O-alkil (jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil)
N,N-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) - fosforamidocijanidati, kao što su:
tabun (GA):O-etil
N,N- dimetilfosforamidocijanidat (CAS 77-81-6);
 - c. O-alkil (H ili jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil)
S-2-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfonotiolati i odgovarajuće alkalizovane i protonisane soli, kao što su:
VX: O-etil S-2-diizopropilaminoetil metil fosfonotiolat (CAS 50782-69-9);
 2. Kožni agensi za hemijsko ratovanje:
 - a. Sumporni otrovi, kao što su:
 1. 2-hloroetilklorometilsulfid (CAS 2625-76-5);
 2. Bis(2-hloroetil) sulfid (CAS 505-60-2);
 3. Bis(2-hloroetiltio) metan (CAS 63869-13-6);
 4. 1,2-bis (2-hloroetiltio) etan (CAS 3563-36-8);
 5. 1,3-bis(2-hloretiltio)-n-propan (CAS 63905-10-2);
 6. 1,4-bis(2-hloretiltio)-n-butan (CAS 142868-93-7);
 7. 1,5-bis(2-hloretiltio)-n-pentan (CAS 142868-94-8);
 8. Bis (2-hloroetiltiometil) eter (CAS 63918-90-1);
 9. Bis (2-hloroetiltiometil) eter (CAS 63918-89-8);
 - b. Luiziti, kao što su:
 1. 2-hlorovinildikloroarsin (CAS 541-25-3);
 2. Tris (2-hlorovinil) arsin (CAS 40334-70-1);
 3. Bis (2-hlorovinil) hloroarsin (CAS 40334-69-8);
 - c. Azotni otrovi, kao što su:
 1. HN1: bis (2-hloroetil) etilamin (CAS 538-07-8);
 2. HN2: bis (2-hloroetil) metilamin (CAS 51-75-2);
 3. HN3: tris (2-hloroetil) amin (CAS 555-77-1);
 3. Agensi za onesposobljavanje u hemijskom ratovanju, kao što su:
 - a. 3-hinuklidinil benzilat (BZ) (CAS 6581-06-2);
 4. Defolijanti namenjeni za hemijsko ratovanje, kao što su:
 - a. Butil 2-hloro-4-fluorofenoksiacetat (LNF);
 - b. trihlorofenoksična kiselina (CAS 93-76-5) pomešana sa
2,4- dihlorofenoksičnom kiselinom (CAS 94-75-7)
(Narandžasti Agensi (CAS 39277-47-9));
- c. Binarni prekursori i ključni prekursori namenjeni za hemijsko ratovanje, kao što sledi:
 1. Alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfonil difluoridi, kao što su: DF: metil fosfonildifluori (CAS 676-99-3);
 2. O-alkil (H ili jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil) O-2-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfoniti i odgovarajuće alkalizovane i protonirane soli, kao što je:
QL: O-etil-O-2-di-izopropilaminoetil metilfosfonit (CAS 57856-11-8);
 3. Hlorosarin: O-izopropil metilfosfonohloridat (CAS 1445-76-7);
 4. Hlorosoman: O-pinakolil metilfosfonohloridat (CAS 7040-57-5);
- d. „Agensi za kontrolu nereda“, aktivni hemijski sastojci i njihove kombinacije, uključujući:
 1. α-brombenzenacetanitril, (bromobenzil cijanid) (CA) (CAS 5798-79-8);
 2. [(2-hlorofenil)metilen]propandinitril, (o-hlorobenzilidenemalononitril) (CS) (CAS 2698-41-1);
 3. 2-hloro-1-feniletanon, fenilacil hlorid (ω-hloroacetofenon) (CN) (CAS 532-27-4);

4. Dibenz-(b,f)-1,4-oksazefin, (CR) (CAS 257-07-8);
5. 10-hloro-5,10-dihidrofenasazin, (fenarsazin hlorid), (Adamsit), (DM) (CAS 578-94-9);
6. N-nonanomorfolin, (MPA) (CAS 5299-64-9);

Napomena 1 VL7.d. ne primenjuje se na „agense za kontrolu nereda“ koji su pojedinačno upakovane u svrhe lične samoodbrane.

Napomena 2 VL7.d. ne primenjuje se na hemikalije sa aktivnim sastojcima i njihove kombinacije identifikovane i upakovane za proizvodnju hrane ili medicinske svrhe.

- e. Oprema posebno projektovana ili modifikovana za vojnu upotrebu, posebno projektovana ili modifikovana za raspršivanje bilo čega od sledećeg, i posebno projektovane komponente za nju:
 1. Materijali ili agensi navedeni u VL7.a., VL7.b. ili VL7.d.; ili
 2. Agensi za hemijsko ratovanje sastavljeni od prekursora navedenih u VL7.c.;
- f. Zaštitna oprema i oprema za dekontaminaciju, posebno projektovana ili modifikovana za vojnu upotrebu, komponente i hemijske smeše, kao što sledi:
 1. Oprema posebno projektovana ili modifikovana za odbranu od materijala navedenih u VL7.a., VL7.b. ili VL7.d., i posebno projektovane komponente za nju;
 2. Oprema posebno projektovana ili modifikovana za dekontaminaciju objekata kontaminiranih materijalima navedenim u VL7.a. ili VL7.b., i posebno projektovane komponente za nju;
 3. Hemijske smeše specijalno razvijene ili formulisane za dekontaminaciju objekata kontaminiranih materijalima navedenim u VL7.a. ili VL7.b.;

Napomena ML7.f.1. uključuje:

- a. Jedinice za klimatizaciju posebno projektovane ili modifikovane za nuklearno, biološko ili hemijsko filtriranje;
- b. Zaštitnu odeću.

V.N. Za civilne zaštitne maske, zaštitnu opremu i opremu za dekontaminaciju, vidi takođe 1.A.4. na Listi EU-a sa dvostrukom namenom.

- g. Oprema, posebno projektovana ili modifikovana za vojnu upotrebu, projektovana ili modifikovana za otkrivanje ili identifikaciju materijala navedenih u VL7.a., VL7.b. ili VL7.d., i posebno dizajnirane komponente za nju;

Napomena VL7.g. ne odnosi se na dozimetre za praćenje ličnih zračenja.

V.N Vidi takođe 1.A.4. na Listi robe EU-a sa dvostrukom namenom.

- h. „Biopolimeri“ posebno projektovani ili obrađeni za otkrivanje ili identifikaciju agensa za hemijsko ratovanje navedenih u VL7.b. i kulture posebnih ćelija koje se koriste za njihovu proizvodnju;
- i. "Biokatalizatori" za dekontaminaciju ili razgradnju agensa za hemijsko ratovanje i njihovi biološki sistemi, kao što sledi:
 1. „Biokatalizatori“ specijalno projektovani za dekontaminaciju ili razgradnju agensa za hemijsko ratovanje navedenih u VL7.b. i koji su rezultat usmerene laboratorijske selekcije ili genetske manipulacije biološkim sistemima;
 2. Biološki sistemi koji sadrže genetske informacije specifične za proizvodnju "biokatalizatora" navedenih u VL7.i.1. kako sledi:

- a. "Vektori izraza";
- b. Virusi;
- c. Kulture ćelija.

Napomena 1 VL7.b. i VL7.d. ne primenjuju se na sledeće:

- a. Cijanogen hlorid (CAS 506-77-4);
- b. Cijanovodičnu kiselinu (CAS 74-90-8);
- c. Hlor (CAS 7782-50-5);
- d. Karbonil hlorid (fosgen) (CAS 75-44-5);
- e. Difosgen (triklorometil-hloroformat) (CAS 503-38-8);
- f. Ne upotrebljava se od 2004.
- g. Ksilil bromid, orto: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);
- h. Benzil bromid (CAS 100-39-0);
- i. Benzil jodid (CAS 620-05-3);
- j. Bromo aceton (CAS 598-31-2);
- k. Cijanogen bromid (CAS 506-68-3);
- l. Bromo metiletilketon (CAS 816-40-0);
- m. Hloro aceton (CAS 78-95-5);
- n. Etil jodoacetat (CAS 623-48-3);
- o. Jodo aceton (CAS 3019-04-3);
- p. Hloropikrin (CAS 76-06-2).

Napomena 2 Kulture ćelija i biološki sistemi navedeni u VL7.h. i VL7.i.2. su isključive i ove podstavke se ne primenjuju na ćelije ili biološke sisteme za civilne svrhe kao što su poljoprivreda, farmacija, medicina, veterinarstvo, životna sredina, upravljanje otpadom ili prehrambena industrija.

VL8 "Energetski materijali" i srodne supstance, kao što sledi:

V.N.1. Vidi takođe I.C.11. na Listi robe EU-a sa dvostrukom namenom.

V.N.2 Za punjenja i uređaje pogledajte VL4. i I.A.8. na Listi EU-a sa dvostrukom namenom.

Napomena Svaka supstanca navedena u podstavkama VL8 podleže ovoj listi, čak i ako se koriste drugačije nego što je navedeno (npr. TAGN se pretežno koristi kao eksploziv, ali se takođe može koristiti kao gorivo ili oksidator).

Tehničke napomene

1. Za potrebe VL8., sa izuzetkom LVO8.c.11. ili VL8.c.12., „smeša“ se odnosi na sastav od dve ili više supstanci u kojima je najmanje jedna supstanca navedena u podstavkama VL8.
 2. Za potrebe LVO8, veličina čestice je srednji prečnik čestice na osnovu mase ili zapremine. Međunarodni ili ekvivalentni nacionalni standardi će se koristiti za uzorkovanje i određivanje veličine čestice.
- a. "Eksplozivi" i njihove 'smeše' kako sledi:
1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroksan ili 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksidi) (CAS 97096-78-1);
 2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolato) tetra amin-kobalt (III) perhlorat)(CAS 117412-28-9);
 3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroksan ili 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksidi) (CAS 117907-74-1);
 4. CL-20 (HNIV ili Heksanitroheksaazaizovurcitan) (CAS 135285-90-4); hlatrati CL-20 (vidi takođe VL8.g.3. i g.4. za njegove "prekursore");
 5. CP (2-(5-cijanotetrazolato) penta amin-kobalt (III) perhlorat)(CAS 70247-32-4);
 6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetilen, FOX-7) (CAS 145250-81-3);
 7. DATB (diaminotrinitrobenzen) (CAS 1630-08-6);

8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazin);
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropirazin-1-oksidi, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-heksanitrobifenil ili dipikramid)(CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU ili dinitroglukoluril) (CAS 55510-04-8);
12. Furazani kako sledi:
 - a. DAAOF (DAAF, DAAFox ili diaminoazoksifurazan);
 - b. DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3);
13. HMX i derivati (vidi takođe VL8.g.5 za njegove "prekursore"), kao što sledi:
 - a. HMX (ciklotetrametilentanitramin, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazin, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazaciklooktan, oktogen ili oktogeni) (CAS2691-41-0);
 - b. difluoroaminovani analozi HMX-a;
 - c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabiklo [3,3,0]-oktanon-3,tetranitrosemiglikoluril ili keto-bilik HMX) (CAS 130256-72-3);
14. HNAD (heksanitroadamantan) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (heksanitrostilben) (CAS 20062-22-0);
16. Imidazoli kao što sledi:
 - a. BNNII (oktahidro-2,5-bis(nitroimino)imidazo[4,5-d]imidazol);
 - b. DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);
 - c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);
 - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol);
 - e. PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazol);
17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometilen hidrazin);
18. NTO (ONTA ili 3-nitro-1,2,4-triazol-5-jedan) (CAS 932-64-9);
19. Polinitrokubani sa više od četiri nitro grupe;
20. PYX (2,6-Bis(pikrilamino)-3,5-dinitropiridin) (CAS 38082-89-2);
21. RDX i derivati, kao što sledi:
 - a. RDX (ciklotrimetilentritramin, ciklonit, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazin, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-cikloheksan, heksogen ili heksogeni) (CAS 121-82-4);
 - b. Keto-RDX (K-6 ili 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacikloheksanon) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triaminoguanidinenitrat) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminotritrobenzen) (CAS 3058-38-6) (vidi takođe VL8.g.7 za njegove „prekursore“);
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoramin) oktahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocin);
25. Tetrazoli kao što sledi:
 - a. NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);
 - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol);
26. Tetril (trinitrofenilmetilnitramin) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin) (CAS 135877-16-6) (vidi takođe VL8.g.6 za njegove „prekursore“);
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidin) (CAS 97645-24-4) (vidi takođe VL8.g.2 za njegove „prekursore“);
29. TNGU (SORGUIL ili tetranitroglukoluril) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazino[4,5-d]piridazin) (CAS 229176-04-9);
31. Triazini kao što sledi:
 - a. DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS 19899-80-0);
 - b. NNHT (2-nitroimino-5-nitro-heksahidro-1,3,5-triazin) (CAS 130400-13-4);
32. Triazoli kao što sledi:
 - a. 5-azido-2-nitrotriazol;
 - b. ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS 1614-08-0);
 - c. ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
 - d. BDNTA ((bis-dinitrotriazol)amin);

- e. DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);
- f. DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9);
- g. Nije u upotrebi od 2010.
- h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazol);
- i. PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazol);
- j. TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
- 33. „Eksplozivi“ koji nisu navedeni na drugom mestu u VL8.a. i koji imaju bilo šta od sledećeg:
 - a. Brzinu detonacije veću od 8,700 m/s, pri maksimalnoj gustini, ili
 - b. Detonacioni pritisak veći od 34 GPa (340 kbar);
- 34. Nije u upotrebi od 2013.
- 35. DNAN (2,4-dinitroanizol) (CAS 119-27-7);
- 36. TEX (4,10-dinitro-2,6,8,12-tetraoksa-4,10-diazaizovurcitan);
- 37. GUDN (Guanylurea dinitramid) FOX-12 (CAS 217464-38-5);
- 38. Tetrazini, kao što sledi:
 - a. BTAT (Bis(2,2,2-trinitroetil)-3,6-diaminotetrazin);
 - b. LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazin-1,4-dioksid);
- 39. Energetski jonski materijali koji se tope na temperaturi između 343 K (70 °C) i 373 K (100 °C) i sa brzinom detonacije većom od 6,800 m/s ili pritiskom detonacije većim od 18 GPa (180 kbar);
- 40. BTNEN (Bis(2,2,2-trinitroetil)-nitramin) (CAS 19836-28-3);
- 41. FTDO (5,6-(3',4'-furazano)- 1,2,3,4-tetrazin-1,3-diohidrat);
- 42. EDNA (etilendinitramin) (CAS 505-71-5);
- 43. TKX-50 (dihidroksilamonijum 5,5'- bistetrazol-1,1'-diolat);

Napomena VL8.a. uključuje 'eksplozivne ko-kristale'.

Tehnička napomena

Za potrebe VL8.a. Napomena, 'eksplozivni ko-kristal' je čvrst materijal koji se sastoji od uređenog trodimenzionalnog rasporeda dva ili više eksplozivnih molekula, pri čemu je najmanje jedna navedena u VL8.a.

- b. „Pogonska goriva“ kao što sledi:
 - 1. Bilo koje čvrsto „pogonsko gorivo“ teoretskog specifičnog impulsa (pod standardnim uslovima) većeg od:
 - a. 240 sekundi za nemetalizovano, nehalogenizovano „pogonsko gorivo“;
 - b. 250 sekundi za nemetalizovano, halogenisano „pogonsko gorivo“; ili
 - c. 260 sekundi za metalizovano „pogonsko gorivo“;
 - 2. Nije u upotrebi od 2013;
 - 3. "Pogonska goriva" koja imaju konstantnu vrednost snage veću od 1,200 kJ/kg;
 - 4. „Pogonska goriva“ koja mogu da izdrže stabilnu linearnu brzinu sagorevanja veću od 38 mm/s u standardnim uslovima (izmereno u obliku inhibiranog uzorka) pri pritisku od 6,89 MPa (68,9 bar) i 294 K (21 °C);
 - 5. Elastomerom modifikovano liveno dvostrukom bazom "pogonsko gorivo"(EMCDB) sa rastezljivošću pri maksimalnom naprežanju većem od 5% na 233K (-40°C);
 - 6. Bilo koje „pogonsko gorivo“ koje sadrži supstance navedene u VL8.a.;
 - 7. „Pogonsko gorivo“, koja nisu navedena na drugom mestu u Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a, posebno projektovano za vojnu upotrebu;
- c. „Pirotehnika“, goriva i srodne supstance, kao što sledi, i njihove „smeše“:
 - 1. "Avionska" goriva posebno formulisana za vojne svrhe;

Napomena 1 VL8.c.1. ne odnosi se na sledeća „avionska“ goriva: JP-4, JP-5, i JP-8.

Napomena 2 „Avionska“ goriva navedena u VL8.c.1. su gotovi proizvodi, a ne njihovi sastojci.

2. Alan (aluminijum hidrid) (CAS 7784-21-6);
3. Borani, kao što sledi, i njihovi derivati:
 - a. Karborani;
 - b. Homolozi borana, kao što sledi:
 1. Dekaboran (14) (CAS 17702-41-9);
 2. Pentaboran (9) (CAS 19624-22-7);
 3. Pentaboran (11) (CAS 18433-84-6);
4. Hidrazin i derivati, kao što sledi (vidi takođe VL8.d.8. i d.9. za oksidiranje hidrazinskih derivata):
 - a. Hidrazin (CAS 302-01-2) u koncentracijama od 70% ili više;
 - b. Monometil hidrazin (CAS 60-34-4);
 - c. Simetrični dimetil hidrazin (CAS 540-73-8);
 - d. Nesimetrični dimetil hidrazin (CAS 57-14-7);

Napomena VL8.c.4.a. ne odnosi se na hidrazinske 'smeše' posebno formulisane za kontrolu korozije.

5. Metalna goriva, 'smeše' goriva ili 'pirotehničke' 'smeše', u obliku čestica, bilo da su sferične, atomizovane, sferoidne, pločaste ili mlevene, proizvedene od materijala koji se sastoji od 99% ili više bilo čega od sledećeg:
 - a. Metala kao što sledi i njihove 'smeše':
 1. Berilijum (CAS 7440-41-7) u veličinama čestica manjim od 60 µm;
 2. Gvozdeni prah (CAS 7439-89-6) sa veličinom čestica od 3 µm ili manje proizveden redukcijom oksida gvožđa vodonikom;
 - b. 'Smeše' koje sadrže bilo šta od sledećeg:
 1. Cirkonijum (CAS 7440-67-7), magnezijum (CAS 7439-95-4) ili njihove legure u veličinama čestica manjim od 60 µm; ili
 2. Goriva od bora (CAS 7440-42-8) ili od bor karbida (CAS 12069-32-8) čistoće od 85% ili više i veličine čestica manje od 60 µm;

Napomena 1 VL8.c.5 se primenjuje na „eksplozive“ i goriva, bez obzira da li su metali ili legure inkapsulirani u aluminijum, magnezijum, cirkonijum ili berilijum.

Napomena 2 VL8.c.5.b. primenjuje se samo na čestice metalnih goriva ako se pomešaju sa drugim supstancama da bi se formirala 'mešavina' pripremljena za vojnu upotrebu, kao što su sistemi za tečna ili gusta 'pogonska goriva', čvrsta 'pogonska goriva' ili 'pirotehničke' 'mešavine'.

Napomena 3 VL8.c.5.b.2. ne odnosi se na bor i borov karbid obogaćen borom-10 (20% ili više od ukupnog sadržaja bora-10).

6. Vojni materijali koji sadrže zgušnjivače za ugljovodonična goriva posebno formulisani za upotrebu u bacačima plamena ili zapaljivoj municiji kao što su metalni stearati (npr. oktalni (CAS 637-12-7)) ili palmitati;
7. Perhlorati, hlorati i hromati, sastavljeni od metala u prahu ili drugih komponenti goriva visoke energije;
8. Sferični ili sferoidni aluminijumski prah (CAS 7429-90-5) sa veličinom čestica od 60 µm ili manje i proizveden od materijala koji sadrži 99% ili više aluminijuma;
9. Titanijum subhidrid (TiHn) stehiometrije ekvivalentne $n = 0.65-1.68$;
10. Tečna goriva velike gustine energije koja nisu navedena u VL8.c.1., kao što sledi:
 - a. Mešovita goriva, koja sadrže i čvrsta i tečna goriva (npr. mešavina bora), koja imaju gustinu energije zasnovanu na masi od 40 MJ/kg ili veću;
 - b. Ostala goriva visoke gustine energije i aditivi za gorivo (npr. kubane, jonski rastvori, JP-7, JP-10), koji imaju gustinu energije na osnovu zapremine od najmanje 37,5 GJ po kubnom metru ili više, mereno na temperaturi od 293 K (20 °C) i pritisak od jedne atmosfere (101.325 kPa);

Napomena VL8.c.10.b. ne primenjuje se na rafinisana fosilna goriva ili biogoriva ili motorna goriva sertifikovana za upotrebu u civilnom vazduhoplovstvu.

11. „Pirotehnički“ i piroforni materijali, kao što sledi:
 - a. "Pirotehnički" ili piroforni materijali posebno formulisani da poboljšaju ili kontrolišu proizvodnju energije zračenja u bilo kom delu IR spektra;
 - b. Smeše magnezijuma, politetrafluoroetilen (PTFE) i i viniliden difluorid heksafluoropropilen kopolimera (npr. MTV);

12. Smeše goriva, "pirotehničke" mešavine ili "energetski materijali", koji nisu navedeni na drugom mestu u VL8, koji imaju sve od sledećeg:

- a. Sadrži više od 0,5% čestica bilo čega od sledećeg:
 1. Aluminijum;
 2. Berilijuma;
 3. Bora;
 4. Cirkonijum;
 5. Magnezijum; ili
 6. Titanijum;
- b. Čestice navedene u VL8.c.12.a. veličine manje od 200 nm u bilo kom pravcu; i
- c. Čestice navedene u VL8.c.12.a. sa sadržajem metala od 60% ili više;

Napomena VL8.c.12. uključuje termite.

- d. Oksidizatore i njihove 'smeše' kao što sledi:

1. ADN (amonijum dinitramid ili SR 12) (CAS 140456-78-6);
2. AP (amonijum perhlorat) (CAS 7790-98-9);
3. Smeše sastavljene od fluora i bilo čega od sledećeg:
 - a. ostalih halogena;
 - b. Kiseonik; ili
 - c. Nitrogen;

Napomena 1 VL8.d.3. ne odnosi se na hlorov trifluorid (CAS 7790-91-2).

Napomena 2 VL8.d.3. ne odnosi se na nitrogenov trifluorid (CAS 7783-54-2) u gasovitom stanju.

Napomena 3 VL8.d.3. ne odnosi se na jodov pentafluorid (CAS 7783-66-6).

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidin) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (hidroksilamonijum nitrat) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (hidroksilamonijum perhlorat) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (hidrazinijum nitroformat) (CAS 20773-28-8);
8. Hidrazin nitrat (CAS 37836-27-4);
9. Hidrazin perhlorat (CAS 27978-54-7);
10. Tečni oksidatori koji se sastoje od ili koji sadrže inhibiranu crvenu dimeću azotnu kiselinu (IRFNA)(CAS 8007-58-7);

Napomena VL8.d.10. ne odnosi se na neinhibiranu dimajuću azotnu kiselinu.

- e. Veziva, plastifikatori, monomeri, polimeri, kao što sledi:
 1. AMMO (azidometilmetiloksetan i njegovi polimeri) (CAS 90683-29-7) (vidi takođe VL8.g.1 za njegove „prekursore“);
 2. BAMO (3,3-bis(azidometil)oksetan i njegovi polimeri) (CAS 17607-20-4) (vidi takođe VL8.g.1. za njegove „prekursore“);
 3. BDNPA (bis(2,2-dinitropropil)acetal) (CAS 5108-69-0);
 4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropil)formal) (CAS 5917-61-3);
 5. BTTN (butantrioltrinitrat) (CAS 6659-60-5) (vidi takođe VL8.g.8 za njegove „prekursore“);
 6. Energetski monomeri, plastifikatori ili polimeri, specijalno formulisani za vojnu upotrebu i koji sadrže bilo šta od sledećeg:

- a. Nitro grupe;
- b. Azido grupe;
- c. Nitratne grupe;
- d. Nitrzne grupe; ili
- e. Difluoroamino grupe;
7. FAMA0 (3-difluoroaminometil-3-azidometil oksetan) i njegove polimere;
8. FEFO (bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetil)formal) (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluoropentan-1,5-diol formal) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6-heptafluoro-2-trifluorometil-3-oksahptan-1,7-diol formal);
11. GAP (glicidilazidni polimer) (CAS 143178-24-9) i njegovi derivati;
12. HTPB (polibutadien sa hidroksilnim završecima) sa hidroksilnom funkcionalnošću jednakom ili većom od 2,2 i manjom ili jednakom 2,4, hidroksilnom vrednošću manjom od 0,77 mek/g i viskozitetom na 30°C manjim od 47 P (CAS 69102-90-5);
13. Poli(epihlorohidrin) funkcionalizovan alkoholom sa molekulskom težinom manjom od 10,000, kao što sledi:
 - a. Poli(epiklorohidrindiol);
 - b. Poli(epiklorohidrintriol).
14. NENA-ovi (nitratoetilnitraminska jedinjenja) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 i 85954-06-9);
15. PGN (poli-GLIN, poliglicidilnitrat ili poli(nitratometil oksiran)) (CAS 27814-48-8);
16. Poli-NIMMO (poli (nitratometilmetiloksetan), poli-NMMO ili poli(3-nitratometil-3-metiloksetan)) (CAS 84051-81-0);
17. Polinitroortokarbonati;
18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoksi] propan ili tris vinoksi propan adukt)(CAS 53159-39-0);
19. 4,5 diazidometil-2-metil-1,2,3-triazol (iso- DAMTR);
20. PNO (poli(3-nitrato oksetan));
21. TMETN (trimetiloletan trinitrat) (CAS 3032-55-1);
- f. „Aditivi“ kao što sledi:
 1. Bazni salicilat bakra (CAS 62320-94-9);
 2. BHEGA (bis-(2-hidroksietil) glikolamid) (CAS 17409-41-5);
 3. BNO (butadiennitriloksid);
 4. Derivati ferocena kao što sledi:
 - a. Butacen (CAS 125856-62-4);
 - b. Katocen (2,2-bis-etilferocenil propan) (CAS 37206-42-1);
 - c. Ferocen karboksilne kiseline i esteri ferocen karboksilne kiseline;
 - d. n-butil-ferocen (CAS 31904-29-7);
 - e. Drugi slični derivati aduktovanog polimer ferocena koji nisu navedeni drugde u VL8.f.4.;
 - f. Etil ferocen (CAS 1273-89-8);
 - g. Propil ferocen;
 - h. Pentil ferocen (CAS 1274-00-6);
 - i. Diciklopentil ferocen;
 - j. Dicikloheksil ferocen;
 - k. Dietil ferocen (CAS 1273-97-8);
 - l. Dipropil ferocen;
 - m. Dibutil ferocen (CAS 1274-08-4);
 - n. Diheksil ferocen (CAS 93894-59-8);
 - o. Acetil ferocen (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetil ferocen (CAS 1273-94-5);
 5. Olovni beta-rezorcilat (CAS 20936-32-7) ili bakreni beta-rezorcilat (CAS 70983-44-7);
 6. Olovni citrat (CAS 14450-60-3);
 7. Olovno-bakreni helati beta-rezorcilata ili salicilata (CAS 68411-07-4);
 8. Olovni maleat (CAS 19136-34-6);

9. Olovni salicilat (CAS 15748-73-9);
 10. Olovni stanat (CAS 12036-31-6);
 11. MAPO (tris-1-(2-metil)aziridinil fosfin oksid) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis(2-metil aziridinil) 2-(2-hidroksipropanoksi) propilamino fosfin oksid); i drugi MAPO derivati;
 12. Metil BAPO (bis(2-metil aziridinil) metilamino fosfin oksid) (CAS 85068-72-0);
 13. N-metil-p-nitroanilin (CAS 100-15-2);
 14. 3-nitrazo-1,5-pentan diizocijanat (CAS 7406-61-9);
 15. Agensi organometalnih jedinjenja, kao što sledi:
 - a. Neopentil[dialil]oksi, tri[dioktil]fosfato-titanat (CAS 103850-22-2); takođe poznat kao titanijum IV, 2,2[bis 2-propenolato-metil, butanolato, tris (dioktil) fosfato] (CAS 110438-25-0); ili LICA 12 (CAS 103850-22-2);
 - b. Titanijum IV, [(2-propenolato-1) metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris[dioktil] pirofosfat ili KR3538;
 - c. Titanijum IV, [(2-propenolato-1)metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris(dioktil)fosfat;
 16. Policianodifluoroaminoetilenoksid;
 17. Vezivni agensi kao što sledi:
 - a. 1,1R,1S-trimezoil-tris(2-etilaziridin) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);
 - b. Polifunkcionalni aziridin amidi sa izoftalnom, trimezičnom, izocijanuričnom ili trimetiladipinskom osnovom takođe imaju 2-metil ili 2-etil aziridinu grupu;

Napomena Stavka VL.8.f.17.b. uključuje:

 - a. 1,1 H-izoftaloil-bis(2-metilaziridin)(HX-752)(CAS 7652-64-4);
 - b. 2,4,6-tris(2-etil-1-aziridinil)-1,3,5-triazin (HX-874) (CAS 18924-91-9);
 - c. 1,1'-trimetiladipoil-bis(2-etilaziridin) (HX-877)(CAS 71463-62-2).
 18. Propilenimin (2-metilaziridin) (CAS 75-55-8);
 19. Superfini oksid gvožđa (Fe₂O₃) (CAS 1317-60-8) sa specifičnom površinom većom od 250 m²/g i prosečnom veličinom čestica od 3,0 nm ili manje;
 20. TEPAN (tetraetilenpentaaminakrilonitril) (CAS 68412-45-3); cijanoetilovani poliamini i njihove soli;
 21. TEPANOL (tetraetilenpentaaminakrilonitrileglicidol) (CAS 68412-46-4); cijanoetilovani poliamini adukovani glicidolom i njihovim solima;
 22. TPB (trifenil bizmut) (CAS 603-33-8);
 23. TEPB (Tris (etoksifenil) bizmut) (CAS 90591-48-3);
- g. „Prekursori“ kao što sledi:
- V.N. U VL8.g. upućivanja se odnose na "energetske materijale" proizvedene od ovih supstanci.
1. BCMO (3,3-bis(hlorometil)oksetan) (CAS 78-71-7) (vidi takođe VL8.e.1. and e.2.);
 2. Dinitroazetidin-t-butil so (CAS 125735-38-8) (vidi takođe VL8.a.28.);
 3. Derivati heksaazaizovurcitan uključujući HBIW (heksabenzilheksaazaizovurcitan) (CAS 124782-15-6) (vidi takođe VL8.a.4.) i TAIW (tetraacetildibenzilheksaazaizovurcitan) (CAS 18027.4.6.) (CAS 18027.4.6.);
 4. Nije u upotrebi od 2013.
 5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7,-tetraaza ciklooktan) (CAS 41378-98-7) (vidi takođe VL8.a.13.);
 6. 1,4,5,8-tetraazadekalin (CAS 5409-42-7) (vidi takođe VL8.a.27.);
 7. 1,3,5-trihlorobenzen (CAS 108-70-3) (vidi takođe VL8.a.23.);
 8. 1,2,4-trihidroksibutan (1,2,4-butanetriol) (CAS 3068-00-6) (vidi takođe VL8.e.5.);

9. DADN (1,5-diacetil-3,7-dinitro-1,3,5,7-tetraaza-ciklooktan)
(vidi takođe VL8.a.13).

h. Prahovi i oblici 'Reaktivnog materijala', kao što sledi:

1. Prahovi bilo kog od sledećih materijala, sa veličinom čestica manjom od 250 µm u bilo kom smeru i nisu navedeni drugde u VL8:
 - a. Aluminijum;
 - b. Niobijum;
 - c. Bor;
 - d. Cirkonijum;
 - e. Magnezijum;
 - f. titanijum;
 - g. Tantal;
 - h. Volfram;
 - i. Molibden; ili
 - j. Hafnijum;
2. Oblici koji nisu navedeni u VL3, VL4, VL12 ili VL16, proizvedeni od prahova navedenih u VL8.h.1.

Tehničke napomene

Za potrebe VL8.h.:

1. 'Reaktivni materijali' su dizajnirani da proizvedu egzotermičku reakciju samo pri visokim brzinama smicanja i za upotrebu kao košuljice ili čaure u bojnim glavama.
2. Prahovi 'reaktivnog materijala' se proizvode, na primer, postupkom visokoenergetskog kugličnog mljevenja.
3. Oblici 'reaktivnog materijala' proizvode se, na primer, selektivnim laserskim sinterovanjem.

Napomena 1 Napomena 1. VL8 se ne primenjuje na sledeće supstance osim ako su spojene ili pomešane sa „energetskim materijalom“ navedenim u LVO8.a. ili metalima u prahu navedeni u VL8.c.:

- a. Pikrat amonijuma (CAS 131-74-8);
- b. Crni prah;
- c. Heksanitrodifenilamin (CAS 131-73-7);
- d. Difluoroamin (CAS 10405-27-3);
- e. Nitroškrob (CAS 9056-38-6);
- f. Kalijum nitrat (CAS 7757-79-1);
- g. Tetranitronaftalen;
- h. Trinitroanisol;
- i. Trinitronaftalen;
- j. Trinitroksilen;
- k. N-pirolidinon; 1-metil-2-pirolidinon (CAS 872-50-4);
- l. Dioktilmaleat (CAS 142-16-5);
- m. Etilheksilakrilat (CAS 103-11-7);
- n. Trietilaluminijum (TEA) (CAS 97-93-8), trimetilaluminijum (TMA) (CAS 75-24-1) i drugi pirofori metalni alkili i arili litijuma, natrijuma, magnezijuma, cinka ili bora;
- o. Nitroceluloza (CAS 9004-70-0);
- p. Nitroglicerol (ili gliceroltrinitrat, trinitroglicerol) (NG) (CAS 55-63-0);
- q. 2,4,6-trinitrotoluen (TNT) (CAS 118-96-7);
- r. Etilendiamindinitrat (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- s. Pentaeritritoltetranitrat (PETN) (CAS 78-11-5);
- t. Olovni azid (CAS 13424-46-9), normalni olovni stiftat (CAS 15245-44-0) i osnovni olovni stiftat (CAS 12403-82-6), i primarni eksplozivi ili smeše za prajmere koje sadrže azide ili azidne komplekse;
- u. Trietileneglikoldinitrat (TEGDN) (CAS 111-22-8);

- v. 2,4,6-trinitrorezorcinol (*stifnična kiselina*) (CAS 82-71-3);
- w. Dietildifenilurea (CAS 85-98-3); dimetildifenilurea (CAS 611-92-7); metiletildifenilurea [Centraliti];
- x. N,N-difenilurea (*nesimetrična difenilurea*) (CAS 603-54-3);
- y. Metil-N,N-difenilurea (*metilna nesimetrična difenilurea*)(CAS 13114-72-2);
- z. Etil-N,N-difenilurea (*etilna nesimetrična difenilurea*)(CAS 64544-71-4);
- aa Nitrodifenilamin (2-NDPA) (CAS 119-75-5);
- bb. 4-Nitrodifenilamin (4-NDPA) (CAS 836-30-6);
- cc. cc. 2,2-dinitropropanol (CAS 918-52-5);
- dd. Nitrovanidin (CAS 556-88-7) (*vidi 1.C.11.d. na EU listi sa dvostrukom namenom*).

Napomena 2 VL8 se ne odnosi na amonijum perhlorat (VL8.d.2.), NTO (VL8.a.18.) ili katocen (VL8.f.4.b.) i ispunjava sve od sledećeg:

- a. Posebno oblikovan i formulisan za uređaje za proizvodnju gasa u civilnoj upotrebi;
- b. Složeni ili pomešani, sa neaktivnim termoreaktivnim vezivima ili plastifikatorima, mase manje od 250 g;
- c. Imaju najviše 80% amonijum perhlorata (VL8.d.2.) u masi aktivnog materijala;
- d. Imaju manje ili jednako 4 g NTO (VL8.a.18.); i
- e. Imaju manje ili jednako 1 g katocena (VL8.f.4.b.).

VL9 Ratna plovila (površinska ili podvodna), specijalna pomorska oprema, pribor, komponente i druga površinska plovila, kako sledi:

V.N. Za opremu za navođenje i navigaciju vidi VL11.

a. Plovila i komponente, kao što sledi:

1. Plovila (površinska ili podvodna) specijalno projektovana ili modifikovana za vojnu upotrebu, bez obzira na njihovo trenutno stanje popravke ili upotrebljivosti i bez obzira na to da li sadrže ili ne sisteme naoružanja ili oklop i trup ili delove trupa takvih plovila, i njihove komponente posebno projektovane za vojnu upotrebu;

Napomena VL9.a.1. obuhvata vozila posebno projektovana ili modifikovana za prevoz ronilaca.

2. Površinska plovila, koji nisu navedeni u VL9.a.1., koji imaju bilo šta od sledećeg pričvršćenog ili integrisanog u plovilo:

- a. Automatsko oružje navedeno u VL1 ili oružje navedeno u VL2, VL4, VL12 ili VL19 ili „nosače” ili fiksne tačke za oružje kalibra 12,7 mm ili većeg;

Tehnička napomena

Za potrebe VL9.a.2.a, „nosači” se odnose na nosače oružja ili strukturalno ojačanje za potrebe ugradnje oružja.

- b. Sistemi za kontrolu požara navedeni u VL55;

- c. koji imaju sve od sledećeg:

1. 'Hemijska, biološka, radiološka i nuklearna (CBRN) zaštita'; i
2. 'Sistem za prskanje ili ispiranje' projektovan za dekontaminaciju; ili

Tehnička napomena

Za potrebe VL9.a.2.c.2., 'Sistem za prskanje ili ispiranje' je sistem za prskanje morske vode koji istovremeno pere spoljašnjost nadgradnje i palubu plovila.

- d. Aktivni sistemi oružja za protivmere navedene u VL4.b., VL5.c. ili VL11.a. i koji imaju bilo šta od sledećeg:

1. 'CBRN zaštita';
2. Trup i nadgradnja plovila, posebno projektovane za smanjenje radarskog odraza;
3. Uređaji za smanjivanje toplotne vidljivosti (npr. sistem za hlađenje izduvnih gasova), osim onih posebno projektovanih za povećanje opšte efikasnosti elektrana ili smanjenje uticaja na životnu sredinu; ili
4. Sistem za zaštitu od magnetnih mina projektovan da smanji magnetnu uočljivost celog plovila;

Tehnička napomena

Za potrebe VL9.a.2., „CBRN zaštita” je samostalni unutrašnji prostor sa karakteristikama kao što su prekomerni pritisak, izolacija ventilacionih sistema, ograničeni ventilacioni otvori sa CBRN filterima i ograničen broj pristupnih tačaka za osoblje koje uključuju vazdušne komore.

- b. Motori i pogonski sistemi, posebno projektovani za vojnu upotrebu i njihove komponente, posebno projektovani za vojnu upotrebu, kao što sledi:

1. Dizel motori posebno projektovani za podmornice;
2. Električni motori posebno projektovani za podmornice i koji imaju sve od sledećeg:
 - a. Izlaznu snagu veću od 0.75 MW (1,000 KS);
 - b. Mogućnost brzog preusmeravanja nazad;
 - c. Hlađenje tečnošću; i
 - d. Potpuno su zatvoreni;

3. Dizel motori koji imaju sve od sledećeg:
 - a. Izlaznu snagu od 37,3 kW (50 KS) ili veću; i
 - b. 'Nemagnetni' sadržaj veći od 75% ukupne mase;

Tehnička napomena

Za potrebe VL9.b.3., „nemagnetni“ znači da je relativna propustljivost manja od 2.

4. „Pogonski sistemi nezavisni od vazduha” (AIP), posebno projektovani za podmornice;
Napomena ML9.b.4. ne primenjuje se na nuklearnu energiju.

Tehnička napomena

Za potrebe VL9.b.4., „Pogonski sistem nezavisan od vazduha” (AIP) omogućava podmornici da radi sa svojim pogonskim sistemom pod vodom bez upotrebe atmosferskog kiseonika duže nego što bi inače baterije dozvoljavale.

V.N. Vidi VL9.h. za pogonsku opremu nuklearne energije.

- c. Podvodni uređaji za detekciju, posebno projektovani za vojnu upotrebu, za njihovo praćenje i njihovove komponente, posebno projektovane za vojnu upotrebu;
- d. Protivpodmorničke mreže i mreže protiv torpeda, posebno projektovane za vojnu upotrebu;
- e. Ne koristi se od 2003. godine;
- f. Penetratori i konektori za trup, posebno projektovani za vojnu upotrebu, koji omogućavaju interakciju sa opremom koja se nalazi izvan plovila, i njihovim komponentama posebno projektovani za vojnu upotrebu;

Napomena 1 VL9.f. uključuje konektore za plovila, sa jednim ili više provodnika, koaksijalnih ili talasovoda, probijače trupa za plovila, od kojih oba mogu ostati vodonepropusna i održavati tražene karakteristike na morskim dubinama koje prelaze 100 m; i konektore sa optičkim vlaknima i optičke probijače trupa, specijalno projektovane za prenos „laserskog” zraka bez obzira na dubinu.

Napomena 2 LVO9.f. ne odnosi se na konvencionalnu pogonsku osovinu ili hidrodinamičke probijače trupa sa osovinom za upravljanje.

- g. Tihi ležajevi koji imaju bilo šta od sledećeg, njihove komponente i oprema koja sadrži te ležajeve, posebno projektovane za vojnu upotrebu:
 1. Gasna ili magnetna suspenzija;
 2. Aktivno praćenje vidljivosti; ili
 3. Kontrolu smanjenja vibracija;
- h. Nuklearna oprema ili pogonska oprema, posebno projektovana za plovila navedena u VL9.a. i posebno projektovane ili 'modifikovane' komponente za vojnu upotrebu.

Tehnička napomena

Za potrebe VL9.h., „modifikovani” označava bilo kakvu strukturnu, električnu, mehaničku ili drugu promenu koja nevojnom predmetu daje vojne sposobnosti ekvivalentne predmetu koji je posebno projektovan za vojnu upotrebu.

Napomena VL9.h. uključuje „nuklearne reaktore”.

VL10. „Avioni”, „vozila lakša od vazduha”, „bespilotne letelice”, avionski motori i „avionska” oprema, prateća oprema i komponente, posebno projektovane ili modifikovane za vojnu upotrebu, kako sledi:

V.N. Za opremu za navođenje i navigaciju videti VL11.

- a. „Avion” sa posadom i „vozila lakša od vazduha” i posebno projektovane komponente za njih;
- b. Nije u upotrebi od 2011.
- c. Bespilotni „avion” i „vozila lakša od vazduha”, i prateća oprema, i posebno projektovane komponente za njih, kao što sledi:

1. „Bespilotne letelice“ (UAV-ovi), vazdušna vozila sa daljinskim upravljanjem (RPV), autonomna i bespilotna vozila koja se mogu programirati i bespilotna „vozila lakša od vazduha“;
 2. Lanseri, oprema za spasavanje i oprema za podršku na zemlji;
 3. Oprema projektovana za komandovanje ili kontrolu;
- d. Pogonski avio-motori i posebno projektovane komponente za njih;
- e. Oprema za dopunjavanje goriva u letu, posebno projektovana ili modifikovana za bilo šta od sledećeg, i posebno projektovane komponente za nju:
1. „Vazduhoplov“ naveden u VL10.a.; or
 2. Bespilotni „vazduhoplov“ naveden u VL10.c.;
- f. Zemaljska oprema posebno projektovana za "vazduhoplov" navedene u VL10.a. ili avio-motore navedene u VL10.d.;
- Napomena 1 VL10.f. uključuje opremu za punjenje gorivom pod pritiskom i opremu projektovanu da olakša operacije u ograničenim prostorima, uključujući opremu koja se nalazi na brodu.
- Napomena 2 VL10.f. ne primenjuje se na:
1. Kuke za vuču;
 2. Zaštitne prostirke i navlake;
 3. Merdevine, stepenice i platforme;
 4. Klinove za blokiranje, vezice i oprema za vezivanje.
- g. Oprema za održavanje života vazduhoplovnog osoblja, oprema za bezbednost vazduhoplovnog osoblja i drugi uređaji za evakuaciju u slučaju nužde koji nisu navedeni u VL10.a., projektovani za „vazduhoplov“ naveden u VL10.a.;
- Napomena VL10.g. ne kontroliše šlemove za vazduhoplovnju posadu koji ne sadrže ili nemaju nosače ili dodatke za opremu koja je navedena na Zajedničkoj Vojoj Listi EU-a.
- V.N. Za šlemove vidi takođe VL13.c.
- h. Padobrani, paraglajderi i pripadajuća oprema, kao što sledi, i posebno projektovane komponente za njih:
1. Padobrani koji nisu navedeni nigde na Zajedničkoj Vojoj Listi EU-a;
 2. Paraglajderi;
 3. Oprema posebno projektovana za padobrance na velikim visinama (npr. odela, posebni šlemovi, sistemi za disanje, navigaciona oprema);
- i. Oprema za kontrolisano otvaranje ili sistemi za automatsko pilotiranje osmišljeni za teret koji se izbacuje padobranom.

Napomena 1 VL10.a. ne primenjuje se na „vazduhoplov“ i „vozila lakša od vazduha“ ili varijante takvih „vazduhoplova“ posebno projektovanih za vojnu upotrebu i koji imaju sve od sledećeg:

- a. Nisu borbeni „vazduhoplovi“;
- b. Nisu konfigurisani za vojnu upotrebu i nisu posebno opremljeni opremom ili dodacima posebno projektovani ili modifikovani za vojnu upotrebu; i
- c. Sertifikovani za civilnu upotrebu od strane vlasti civilnog vazduhoplovstva jedne ili više EU Države članice ili države učesnice Vasenarskog Sporazuma.

Napomena 2 VL10.d. ne primenjuje se na:

- a. LVO10.d. ne primenjuje se na: Avio-motore projektovane ili modifikovane za vojnu upotrebu koje su sertifikovane od strane civilnih vazduhoplovnih vlasti jedne ili više država članica EU-a ili država učesnica Vasenarskog Sporazuma za upotrebu u „civilnim avionima“, ili njihove posebno projektovane komponente;
- b. Klipni motori ili posebno projektovane komponente za njih, osim onih posebno projektovanih

za bespilotne letelice.

Napomena 3 Za potrebe VL10.a. i VL10.d., posebno projektovane komponente i srodna oprema za nevojne „vazduhoplove“ ili avionske motore modifikovane za vojnu upotrebu odnose se samo na one vojne komponente i srodnu vojnu opremu koja je potrebna za modifikaciju u vojnu upotrebu.

Napomena 4 Za potrebe VL10.a, vojna upotreba uključuje: borbu, vojno izviđanje, napad, vojnu obuku, logističku podršku, transport i ispuštanje trupa ili vojne opreme iz vazduha.

Napomena 5 VL10.a. ne odnosi se na „vazduhoplov“ ili „vozila lakša od vazduha“ koja ispunjavaju sve od sledećeg:

- a. Prvo su proizvedeni pre 1946.;
- b. Ne uključuju stavke navedene na Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a, osim ako se od njih zahteva da ispunjavaju standarde bezbednosti ili plovidbenosti nadležnih vlasti za civilno vazduhoplovstvo jedne ili više država članica EU-a ili država Vasearskog Sporazuma; i
- c. Ne uključuju oružje navedeno na Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a, osim ako nije u funkciji i nije u stanju da se vrati u rad.

Napomena 6 VL10.d. ne primenjuje se na pogonske avio-motore koji su prvi put proizvedeni pre 1946.

VL11. Elektronska oprema, „svemirske letelice“ i komponente koje nisu navedene drugde na Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a, kao što sledi:

- a. Elektronska oprema specijalno projektovana ili modifikovana za vojnu upotrebu i posebno projektovane komponente za nj;

Napomena V L11.a. uključuje:

- a. Opremu za elektronske protivmere i opremu za elektronske protiv-protivmere (npr. oprema dizajnirana za uvođenje stranih ili pogrešnih signala na radar ili prijemnike za radio komunikaciju ili na drugi način ometa prijem, rad ili efikasnost protivničkih elektronskih prijemnika, uključujući njihovu opremu za protivmere), uključujući opremu za ometanje i protiv-ometanje;
- b. Cevi sa podesivom frekvencijom;
- c. VL11.a. uključuje: elektronske sisteme ili opremu, dizajnirane ili za nadzor i praćenje elektromagnetnog spektra za vojne obaveštajne ili bezbednosne svrhe ili za sprečavanje takvog nadzora i praćenja;
- d. Podvodne protivmere, uključujući akustičko i magnetno ometanje i mamljenje, opremu projektovanu za uvođenje stranih ili pogrešnih signala u sonarne prijemnike;
- e. Opremu za obradu sigurnosnih podataka, opremu za sigurnost podataka i oprema za sigurnost prenosnih i signalnih vodova korišćenjem kriptografske funkcionalnosti;
- f. Opremu za identifikaciju, proveru i unos kodova i opremu za upravljanje, proizvodnju i distribuciju kodova;
- g. Oprema za navođenje i navigaciju;
- h. Digitalnu radio opremu za prenos informacija;
- i. Digitalne demodule posebno dizajnirane za praćenje signala;
- j. „Automatizovani sistemi za komandovanje i upravljanje“

V.N. Za „softver“ povezan sa vojnim „softverskim“ definisanim radiom (SDR), pogledajte VL2121.

- b. Oprema za ometanje projektovana ili modifikovana da ometa prijem, rad ili efektivnost usluga pozicioniranja, navigacije ili merenja vremena koje pružaju „satelitski navigacioni sistemi“ i posebno projektovane komponente za njih;
- c. „Svemirsk letelica“ posebno projektovana ili modifikovana za vojnu upotrebu i komponente „svemirske letelice“ specijalno projektovane za vojnu upotrebu.

VL12 Sistemi oružja velike brzine kinetičke energije i prateća oprema, kao što sledi, i posebno projektovane komponente za njih:

- a. Sistemi oružja koji koriste kinetičku energiju, posebno dizajnirani za uništavanje ili izvršenje prekida zadatka uništavanja mete;
- b. Specijalno dizajnirana sredstva za testiranje i evaluaciju i modeli test, uključujući dijagnostičke instrumente i mete, za dinamičko testiranje kinetičkih projektila i sistema.

V.N. Za sisteme oružja koji koriste potkalibarsku municiju ili koriste isključivo hemijski pogon i municiju za to, vidi VV1. do VL4.

Napomena 1 VL12 uključuje sledeće ako je posebno dizajnirano za sisteme oružja koji koriste kinetičku energiju:

- a. Pogonski sistemi za lansiranje koji mogu da ubrzaju masu veću od 0,1 g do brzina većih od 1,6 km/s, u obliku pojedinačne ili brze paljbe;
 - b. Stvaranje primarne snage, električnu zaštitu, skladištenje energije (npr. kondenzatori velikog kapaciteta za skladištenje energije), upravljanje toplotom, hlađenje, opremu za prebacivanje ili rukovanje gorivom; i električni priključci između napajanja, topovske i drugih funkcija električnog pokretanja kupole;
- V.N. Vidi takođe 3.A.1.e.2. na Listu robe EU sa dvostrukom namenom za kondenzatore velikog kapaciteta za skladištenje energije.*
- c. Sistemi za Određivanje položaja, praćenje, kontrolu paljbe ili procenu štete;
 - d. Sistemi tragača za navođenje, navođenje ili preusmeravanje pogona (bočno ubrzanje) za projekte.

Napomena 2 VL12 se primenjuje na sisteme naoružanja koji koriste bilo koji od sledećih metoda pogona:

- a. Elektromagnetsku;
- b. Elektrotermalnu;
- c. Plasma;
- d. Lagani gas; ili
- e. Hemijsku (kada se koristi u kombinaciji sa bilo kojim od gore navedenih).

VL13 Oklopna ili zaštitna oprema, konstrukcije, komponente i pribor, kao što sledi:

- a. Metalne ili nemetalne oklopne ploče koje imaju bilo šta od sledećeg:
 - 1. Proizvedeno u skladu sa vojnim standardima ili specifikacijama; ili
 - 2. Pogodne za vojnu upotrebu;

V.N. Za zaštitne oklopne ploče na zaštitnim prslucima („pancirima“), vidi VL13.d.2.
- b. Konstrukcije od metalnih ili nemetalnih materijala ili njihove kombinacije, posebno projektovane za pružanje balističke zaštite vojnim sistemima, i posebno projektovane komponente za njih;
- c. Šlemove i posebno dizajnirane komponente i pribor za njih, kao što sledi:
 - 1. Šlemovi proizvedeni prema vojnim standardima ili specifikacijama, ili uporedivim nacionalnim standardima;
 - 2. kalote, unutarnja oprema ili ublaživači udara, posebno projektovani za šlemove navedene u VL13.c.1.;

3. dodatni elementi balističke zaštite, posebno projektovani za šlemove navedene u VL13.c.1.
V.N. Za ostale komponente vojnih šlemova ili opreme za njih, vidi odgovarajuću stavku na Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a.

d. Panciri ili zaštitna odeća i njihove komponente, kao što sledi:

1. Meki panciri ili zaštitna odeća proizvedena u skladu sa vojnim standardima ili specifikacijama ili njihovim ekvivalentima i posebno dizajnirane komponente za njih;

Napomena Za potrebe VL13.d.1., vojni standardi ili specifikacije uključuju, u najmanju ruku, specifikacije za zaštitu od fragmentacije.

2. Tvrde zaštitne oklopne ploče na zaštitnim prslucima koji pružaju balističku zaštitu jednaku ili veću od III nivoa (NIJ 0101.06, jul 2008.), ili „ekvivalentnih standarda“.

Napomena 1 VLO13.b. obuhvata materijale posebno namenjene za proizvodnju eksplozivno reaktivnog oklopa ili za izgradnju vojnih skloništa.

Napomena 2 VL13.c. ne odnosi se na šlemove koji ispunjavaju sve od sledećeg:

a. Prvo su proizvedeni pre 1970; i

b. Nisu dizajnirane niti modifikovane za prihvatanje, niti su opremljeni stavkama navedenim u Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a.

Napomena 3 VL13.c. i d. ne primenjuju se na kacige, pancire ili zaštitnu odeću, kada ih korisnik nosi sa sobom radi lične zaštite korisnika.

Napomena 4 Jedine kacige specijalno dizajnirane za osoblje za uklanjanje bombi koje su navedene u VL13.c. su one specijalno dizajnirane za vojnu upotrebu.

Napomena 5 VL13.d.1. ne odnosi se na opremu za zaštitu očiju.

V.N. Za 'lasersku' opremu za zaštitu očiju vidi VL17.o.

V.N. 1 Videti takođe stav 1.A.5. na Listi robe EU-a sa dvostrukom namenom.

V.N. 2 Za "vlaknaste ili filamentne materijale" koji se koriste u proizvodnji pancira i šlemova, videti stavku 1.C.10. na listi EU sa dvostrukom namenom.

VL14 'Specijalizovana oprema za vojnu obuku' ili za simulaciju vojnih scenarija, simulatori posebno dizajnirani za obuku upotrebe bilo kog vatrenog oružja ili oružja koje je navedeno u VL1 ili VL2, i posebno dizajnirane komponente i pribor za njih.

Napomena 1 VL14 uključuje sisteme za generisanje slike i interaktivno okruženje za simulatore, ako su posebno dizajnirane ili modifikovane za vojnu upotrebu.

Napomena 2 VL14 se ne odnosi na opremu posebno dizajniranu za obuku u upotrebi lovačkog ili sportskog oružja.

Napomena 3 'Specijalizovana vojna oprema za obuku' obuhvata vojne treninge za napade, letačke treninge, radarske ciljeve za obuku, generatore radarskih ciljeva, uređaje za obuku oružja, trenere za borbu protiv podmornica, simulatore letenja (uključujući centrifuge za obuku pilota/astronauta), trenere radar, trenere za letenje po instrumentima, trenere za navigaciju, trenere za lansiranje projektila, opremu za ciljanje, automatske „vazuhoplove“, trenere za naoružanje, trenere za bespilotne „vazuhoplove“, mobilne jedinice za obuku i oprema za obuku za kopnene vojne operacije.

VL15 Oprema za prikazivanje slike ili protivmere, kao što sledi, posebno projektovana za vojnu upotrebu i posebno dizajnirane komponente i pribor za nju:

a. Oprema za snimanje i obradu slike;

- b. Fotoaparati, oprema za fotografisanje i obradu filmova;
- c. Oprema za pojačavanje slike;
- d. Oprema za prikazivanje infracrvenih ili termalnih slika;
- e. Radarsko-senzorska oprema za prikazivanje slike;
- f. Oprema za protivmere ili protiv-protivmere, namenjena za opremu navedenu u VL15.a. i VL15.e.

Napomena VL15.f. uključuje opremu namenjenu za ometanje rada ili efikasnost vojnih sistema za prikazivanje slike ili za minimiziranje njihove sposobnosti.

Napomena VL15 ne primenjuje se na „cevne pojačivače svetlosti prve generacije“ ili opremu posebno namenjena za ugradnju u „cevne pojačivače svetlosti prve generacije“.

V.N. Za nišane za oružje koje sadrži „cevni pojačivač svetlosti prve generacije“ vidi VL1, VL2 and VL5.a.

N.B. Vidi takođe 6.A.2.a., 6.A.2.b. i 6.A.3.b. na Listi robe EU-a sa dvostrukom nameneom.

VL16 Otkovci, odlivci i drugi nedovršeni proizvodi posebno projektovani za stavke navedene u VL1 do VL4, VL6, VL9, VL10, VL12 ili VL19.

Napomena VL16 odnosi se na nedovršene proizvode kada se mogu identifikovati po sastavu materijala, geometriji ili funkciji.

VL17 Razna oprema, materijali i "biblioteke", kao što sledi, i posebno dizajnirane komponente za njih:

- a. Aparati za ronjenje i podvodno plivanje, posebno dizajnirane ili modifikovane za vojnu upotrebu, kao što sledi:
 - 1. Kompletni aparati za autonomno ronjenje sa kiseonikom, zatvorenog ili poluzatvorenog kruga;
 - 2. Aparat za podvodno plivanje specijalno projektovan za upotrebu sa ronilačkim aparatima navedenim u VL17.a.1;

V.N. Vidi takođe 8.A.2.k. na listi EU-a sa dvostrukom namenom.

- b. Građevinska oprema specijalno projektovana za vojnu upotrebu;
- c. Fitinzi, premazi i obrada za smanjenje mogućnosti otkrivanja položaja, posebno dizajnirani za vojnu upotrebu;
- d. Terenska inženjerska oprema specijalno projektovana za upotrebu u zoni borbenih dejstava;
- e. „Roboti“, „robotski“ kontrolori i „robotske“ „krajnje jedinice“ koje imaju bilo šta od sledećeg:
 - 1. Posebno dizajnirani za vojnu upotrebu;
 - 2. Uključuju sredstva za zaštitu hidrauličnih vodova od pucanja izazvanih balističkim fragmentima (npr. uključuju u samolepljive vodove) i koriste hidraulične tečnosti sa tačkom paljenja većom od 839 K (566°C); ili su specijalno projektovani ili ocenjeni za rad u okruženju 'elektromagnetnog pulsa' (EMP);

Tehnička napomena
Za potrebe VL17.e.3., „EMP“ se ne odnosi na međusobni nenamerni uticaj izazvan elektromagnetnim zračenjem iz obližnje opreme (npr. mašina, uređaja ili elektronskih uređaja) ili gromova.
- f. „Biblioteke“ posebno projektovane ili modifikovane za vojnu upotrebu sa sistemima, opremom ili komponentama, kako je navedeno u Zajedničkoj Vojoj Listi EU-a;
- g. Oprema za proizvodnju nuklearne energije ili pogonska oprema, koja nije navedena na drugom mestu, posebno projektovana za vojnu upotrebu i komponente za nju posebno projektovane ili „modifikovane“ za vojnu upotrebu;

Napomena VL17.g. uključuje „nuklearne reaktore”.

- h. Oprema i materijal, presvučeni ili obrađeni za smanjivanje mogućnosti otkrivanja položaja, posebno dizajnirani za vojnu upotrebu, koji nisu navedeni na drugom mestu u Zajedničkoj Vojoj Listi EU-a;
- i. Simulatori specijalno projektovani za vojne „nuklearne reaktore“;
- j. Pokretne radionice posebno dizajnirane ili 'modifikovane' za servisiranje vojne opreme;
- k. Terenski generatori posebno projektovani ili 'modifikovani' za vojnu upotrebu;
- l. ISO intermodalni kontejneri ili odvojiva karoserija vozila (tj. zamenljiva karoserija), specijalno projektovana ili 'modifikovana' za vojnu upotrebu;
- m. Trajekti, koji nisu navedeni na drugom mestu u Zajedničkoj listi robe vojne namene EU-a, mostovi i pontoni, posebno projektovani za vojnu upotrebu;
- n. Testni modeli posebno dizajnirani za „razvoj“ stavki navedenih u VL4, VL6, VL9 ili VL10;
- o. Oprema za zaštitu od „lasera” (npr. zaštitu očiju ili senzora) posebno projektovana za vojnu upotrebu;
- p. „Gorivne ćelije“, koje nisu navedene na drugom mestu u Zajedničkoj Vojoj Listi EU-a, posebno dizajnirane ili „modifikovane“ za vojnu upotrebu.

Tehnička napomena

- 1. Nije u upotrebi od 2014.
- 2. Za svrhu VL17, 'modifikovani' označava bilo koju strukturnu, električnu, mehaničku ili drugu promenu koja nevojnom sredstvu obezbeđuje vojne sposobnosti ekvivalentne sredstvu koji je posebno projektovan za vojnu upotrebu.

VL18 'Proizvodna' oprema, postrojenja i komponente za ispitivanje uticaja na životnu sredinu, kao što sledi:

- a. Oprema koja je posebno projektovana ili modifikovana za „proizvodnju“ predmeta navedenih u Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a, i posebno projektovane komponente za nju;
- b. Postrojenja za ispitivanje uticaja na životnu sredinu posebno projektovana za sertifikaciju, kvalifikaciju ili testiranje predmeta navedenih u Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a, i specijalno projektovana oprema za to koja nije navedena na drugom mestu.

Tehnička napomena

Za potrebe VL18, izraz 'proizvodnja' uključuje projektovanje, ispitivanje, proizvodnju, ispitivanje i proveru.

Napomena VL18.a. i VL18.b. uključuje sledeću opremu:

- a. Opremu za kontinuiranu nitraciju;
- b. Aparat ili opremu za centrifugalno ispitivanje, koji imaju bilo šta od sledećeg:
 - 1. Pokreću ga motor ili motore koje imaju ukupne procenjen konjske snage veće od 298 kV (400 KS);
 - 2. Mogu da nose teret od 113 kg ili više; ili
 - 3. Sposobnost da izvrši centrifugalno ubrzanje od 8 g ili više na nosivosti od 91 kg ili više;
- c. Prese za dehidrataciju;
- d. Ekstrudere posebno projektovane ili modifikovane za vađenje vojnih „eksploziva“;
- e. Mašine za sečenje za dimenzionisanje izvučenih „eksplozivnih punjenja“;

- f. *Bubnjeve za mešanje materijala prečnika 1,85 m ili više i proizvodnog kapaciteta preko 227 kg;*
- g. *Kontinualne mešalice za kruta "barutna punjenja";*
- h. *Fluidne mlinove za mlevenje i usitnjavanje komponenti vojnih eksploziva;*
- i. *Opremu za postizanje sferičnosti i ujednačene veličine čestica u metalnom prahu navedenu u VL8.c.8.;*
- j. *Pretvarače konvekcijske struje za konverziju materijala navedene u VL8.c.3.*

VL19 Sistemi usmerenog energetskog oružja (DEW), srodna oprema ili oprema za protivmere i modeli za testiranje, kao što sledi, i posebno dizajnirane komponente za njih:

- a. „Laserski“ sistemi posebno dizajnirani da unište ili prekinu zadatak uništavanja mete;
- b. Sistemi snopa čestica sposobni da unište ili prekinu zadatak uništavanja mete;
- c. Radio-frekventni (RF) sistemi velike snage koji su u stanju da unište ili izvrše prekid misije na meti;
- d. Oprema posebno projektovana za nalaženje i identifikaciju ili odbranu od sistema navedenih u VL19.a. do VL19.c.;
- e. Modeli za fizičko ispitivanje sistema, opreme i komponenti, navedenih u VL19;
- f. „Laserski“ sistemi posebno dizajnirani da izazovu trajno slepilo ako vid nije zaštićen, odnosno ako osoba ne nosi zaštitne naočare ili koristi uređaje za korekciju vida.

Napomena 1 *DEV sistemi navedeni u VL19 obuhvataju sisteme čija sposobnost proizilazi iz kontrolisane primene:*

- a. *„Lasera“ dovoljne snage da izvrše uništenje slično načinu konvencionalne municije;*
- b. *Ubrzivači čestica koji emituju naelektrisani ili neutralni snop čestica razorne moći;*
- c. *Predajnici radio-frekventnih zraka velike impulsne snage ili visoke prosečne snage koji proizvode polja dovoljno jaka da onemoguće elektroniku na udaljenoj meti.*

Napomena 2 *VL19 uključuje sledeće kada je posebno dizajniran za sisteme oružja usmerene energije (DEW):*

- a. *Stvaranje primarne snage, skladištenje energije, paljenje, oprema za kondicioniranje ili rukovanje gorivom;*
- b. *Sisteme za hvatanje ili praćenje mete;*
- c. *Sistemi koji mogu proceniti štetu na meti, uništenje ili izvršenje prekida misije;*
- d. *Opremu za rukovanje, širenje ili usmeravanje zraka;*
- e. *Opremu sa mogućnošću brzog okretanja zraka, za brze višestruke operacije ka cilju;*
- f. *Prilagođenu optiku i fazne spreznike;*
- g. *Strujne injektore za zrake negativnih vodoničnih jona;*
- h. *Komponente ubrzanja „kvalifikovane za svemir“;*
- i. *Opremu za kanalisanje zraka negativnih jona;*
- j. *Opremu za kontrolisanje i okretanje visokoenergetskog jonskog zraka;*
- k. *Folije "kvalifikovane za svemir" za neutralizaciju zraka negativnih izotopa vodonika.*

VL20 Kriogena i "superprovodna" oprema, kao što sledi, i posebno projektovane komponente i pribor za nju:

- a. Oprema posebno projektovana ili konfigurisana za ugradnju u vozila za vojne kopnene, pomorske, vazdušne ili svemirske primene, sposobna da radi u pokretu, kao i da proizvodi ili održava temperature ispod 103 K (- 170°C);

Napomena VL20.a. obuhvata mobilne sisteme koji sadrže ili koriste dodatke ili komponente napravljene od nemetalnih ili neelektrično provodljivih materijala kao što su plastika ili materijali impregnirani epoksidom.

- b. "Superprovodna" električna oprema (rotirajuće mašine ili transformatori) posebno projektovana ili sastavljena za ugradnju u vozilo za vojnu kopnenu, pomorsku, vazдушnu ili svemirsku primenu i sposobna da radi dok je u pokretu.

Napomena VL20.b. ne primenjuje se na hibridne homopolarne generatore jednosmerne struje koji imaju normalnu metalnu armaturu jednog pola koja se rotiraju u magnetnom polju proizvedenom od supravodljivih namotaja, pod uslovom da su ti namotaji jedine supravodljive komponente u generatoru.

VL21 „Softver“ kako sledi:

- a. „Softver“ posebno dizajniran ili modifikovan za bilo šta od sledećeg:
1. „Razvoj“, „proizvodnja“, rad ili održavanje opreme navedene u Zajedničkoj Vojnoj Listi namene EU-a;
 2. „Razvoj“ ili „proizvodnja“ materijala navedenih u Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a; ili
 3. „Razvoj“, „proizvodnja“, rad ili održavanje „softvera“ navedenog u Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a;
- b. Poseban "softver", osim onog navedenog u VL21.a., kao što sledi:
1. "Softver" posebno dizajniran za vojnu upotrebu i posebno dizajniran za modeliranje, simulaciju ili procenu sistema vojnog oružja;
 2. „Softver“ posebno dizajniran za vojnu upotrebu i posebno dizajniran za modeliranje ili simulaciju scenarija vojnih operacija;
 3. "Softver" za određivanje efekata konvencionalnog, nuklearnog, hemijskog ili biološkog oružja;
 4. „Softver“ posebno dizajniran za vojnu upotrebu i posebno dizajniran za komandne, komunikacione, nadzorne i obaveštajne (C³I) ili komandne, komunikacione, nadzorne, računarske i obaveštajne aplikacije (C⁴I);
 5. „Softver“ posebno dizajniran ili modifikovan za izvođenje ofanzivnih vojnih kibernetičkih operacija;

Napomena 1 VL21.b.5. uključuje „softver“ dizajniran za uništavanje, oštećenje, degradaciju ili ometanje sistema, opreme ili „softvera“ navedenih na Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a, „softver“ za kibernetičko izviđanje i kibernetičko komandovanje i kontrolu.

Napomena 2 VL21.b.5. ne primenjuje se na „otkrivanje ranjivosti“ ili „reagovanje na kibernetičke incidente“, koji su ograničeni na nevojnu odbrambenu spremnost ili odgovor u pogledu kibernetičke sigurnosti.

- c. „Softver“, koji nije naveden u VL21.a. ili VL21.b., posebno projektovan ili modifikovan da omogući opremi koja nije navedena u Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a da obavlja vojne funkcije opreme navedene u Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a.

V.N. Vide sisteme, opremu ili komponente navedene u Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a za „digitalne računare“ opšte namene sa instaliranim „softverom“ koji je naveden u VL21.c.

VL22 "Tehnologija" kako sledi:

- a. „Tehnologija“, osim navedene u VL22.b, koja je „potrebna“ za „razvoj“, „proizvodnju“, rad, instalaciju, održavanje (proveru), popravku, remont ili renoviranje stavki navedenih u Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a;
- b. "Tehnologija" kako sledi:

1. „Tehnologija“ kako sledi: „Tehnologija“ „potrebna“ za projektovanje, montažu komponenti i rad, održavanje i popravku kompletnih proizvodnih instalacija za stavke navedene u Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a, čak i ako komponente takvih proizvodnih instalacija nisu navedene;
2. „Tehnologija“ „potrebna“ za „razvoj“ i „proizvodnju“ lakog oružja čak i kada se koristi za proizvodnju reprodukcija antičkog lakog oružja;
3. Nije u upotrebi od 2013.
V.N. Vidi VL22.a. za „tehnologiju“ koja je prethodno navedena u VL22.b.3.
4. Nije u upotrebi od 2013
V.N. Vidi VL22.a. za „tehnologiju“ koja je prethodno navedena u VL22.b.4.
5. „Tehnologija“ „potrebna“ isključivo za ugradnju „biokatalizatora“, navedenih u VL7.i.1., u vojne noseće supstance ili vojni materijal.

Napomena 1 „Tehnologija“ „potrebna“ za „razvoj“, „proizvodnju“, rad, instalaciju, održavanje (proveru), popravku, remont ili renoviranje stavki navedenih u Zajedničkoj listi robe vojne namene EU-a ostaje pod kontrolom čak i kada je primenljiva na bilo koju stavku koja nije navedena u Zajedničkoj Vojnoj Listi EU-a.

Napomena 2 VL22 se ne primenjuje na:

- a. „Tehnologiju“ koja je najmanje neophodna za instalaciju, rad, održavanje (proveru) ili popravku, onih artikala koji nisu kontrolisani ili čiji je izvoz odobren;
- b. „Tehnologiju“ koja je „u javnom domenu“, „osnovno naučno istraživanje“ ili minimalne informacije neophodne za primenu patenta;
- c. „Tehnologiju“ za magnetnu indukciju za kontinuirani pogon uređaja za civilni transport.

DEFINICIJE POJMOVA KORIŠĆENIH U OVOJ LISTI

Slede definicije pojmova korišćenih u ovoj Listi, po abecednom redu.

Napomena 1 *Definicije se primenjuju u celoj Listi. Reference su isključivo savetodavne i nemaju uticaja na univerzalnu primenu definisanih pojmova u celoj Listi.*

Napomena 2 *Reči i pojmovi sadržani u ovoj Listi definicija imaju definisano značenje samo tamo gde je to naznačeno time što su stavljeni u „dvostruke navodnike“. Na drugim mestima, reči i pojmovi imaju svoja opšteprihvaćena značenja (rečnička), osim ako nije data lokalna definicija za određenu kontrolu.*

VL8	"Aditivi"	Supstance koje se koriste u eksplozivnim formulacijama za poboljšanje njihovih svojstava.
VL1, 8, 10, 14	"Aircraft"	Vazdušno vozilo sa fiksnim krilima, promenljive geometrije, rotacionim krilima (helikopterima), nagibnim rotorom (tilt-rotor) ili nagibnim krilom (tilt-wing).
VL11	„Automatizovani sistemi komandovanja i kontrole“	Elektronski sistemi, preko kojih se unose, obrađuju i prenose informacije bitne za efikasan rad grupacije, glavne formacije, taktičke formacije, jedinice, broda, podjedinice ili oružja pod komandom. Ovo se postiže korišćenjem računara i druge specijalizovane opreme namenjene za podršku funkcijama vojnog komandovanja ili upravljanja organizacijom. Glavne funkcije automatizovanih sistema komandovanja i upravljanja su: efikasno automatizovano prikupljanje, skladištenje i obrada podataka; prikaz situacije i okolnosti koje utiču na pripremu i izvođenje borbenih operacija; operativni i taktički proračuni za raspodelu resursa između borbenih grupa ili elemenata operativnog poretka ili borbenog rasporeda prema misiji ili fazi operacije; priprema podataka za procenu situacije i donošenje odluka u bilo kom trenutku u toku operacije ili bitke; kompjuterska simulacija operacija.
VL22	„Osnovna naučna istraživanja“	Eksperimentalni ili teorijski rad koji se uglavnom preduzima radi sticanja novih znanja o osnovnim principima pojava ili uočenih činjenica, koja nisu prvenstveno usmerena ka određenom praktičnom cilju.

VL7, 22	"Biokatalizatori"	„Enzimi“ za specifične hemijske ili biohemijske reakcije ili druga biološka jedinjenja koji se vezuju sa hemijskim ratnim agensima i ubrzavaju njihovu razgradnju. <u>Tehnička napomena</u> „Enzimi“ označavaju „biokatalizatore“ za specifične hemijske ili biohemijske reakcije.
VL7	"Biološki agensi"	Patogeni ili toksini, odabrani ili modifikovani (kao što je promena čistoće, roka trajanja, virulencije, karakteristika širenja ili otpornosti na UV zračenje) da izazovu žrtve kod ljudi ili životinja, degradiraju opremu ili oštete useve ili životnu sredinu.
VL7	"Biopolimeri"	Biološke makromolekule kao što sledi: a. Enzimi za specifične hemijske ili biohemijske reakcije; b. Anti-idiotipska, 'monoklonalna' ili 'poliklonska' 'antitela'; c. Posebno dizajnirani ili posebno obrađeni „receptori“. <u>Tehničke napomene</u> 1. 'Anti-idiotipska antitela' označavaju antitela koja se vezuju za specifična mesta za vezivanje antigena drugih antitela; 2. 'Monoklonska antitela' označavaju proteine koje se vezuju za jedno antigensko mesto i proizvode ih jedan klon ćelija; 3. 'Poliklonska antitela' označava mešavinu proteina koji se vezuju za specifični antigen i proizvode ih više od jednog klona ćelija; 4. 'Receptori' označavaju biološke makromolekularne strukture sposobne da vežu ligande, čije vezivanje utiče na fiziološke funkcije.

VL4, 10	"Civilni avion"	Oni „avioni“ navedeni prema oznaci na objavljenim listama sertifikata o plovidbenosti organa civilnog vazduhoplovstva iz jedne ili više država članica EU-a ili država učesnica u Vasenaarskom Sporazumu za let na komercijalnim civilnim domaćim ili međunarodnim rutama ili za legitimnu civilnu, privatnu ili poslovnu upotrebu.
VL21	"Odgovor na kibernetičke incidente"	Proces razmene neophodnih informacija o incidentu sajber bezbednosti sa pojedincima ili organizacijama odgovornim za sprovođenje ili koordinaciju korektivnih mera radi rešavanja incidenta u sajber bezbednosti.
VL17, 21, 22	"Razvoj"	Odnosi se na sve faze pre serijske proizvodnje, kao što su: projektovanje, istraživanje dizajna, analize dizajna, koncepti dizajna, montaža i testiranje prototipova, šeme pilot proizvodnje, projektni podaci, proces pretvaranja projektnih podataka u proizvod, projekt konfiguracije, projekt integracije, maketi.
VL21	"Digitalni računar"	Oprema koja može, u obliku jedne ili više diskretnih varijabli, da obavlja sve od sledećeg: a. Primati podatke; b. Čuvati podatke ili uputstva u fiksnim ili promenljivim (upisljivim) uređajima za čuvanje; c. Obradivati podatke pomoću sačuvane sekvence instrukcija koja se može menjati; i d. Pružati izlaz podataka. <u>Tehnička napomena</u> <i>Modifikacije sačuvanog niza instrukcija uključuju zamenu fiksnih uređaja za čuvanje, ali ne i fizičku promenu u ožičenju ili međupovezivanju.</i>

VL17	„Krajnje jedinice”	Hvatalice, „aktivne jedinice alata“ i bilo koji drugi alat koji je pričvršćen za osnovnu ploču na kraju radne ruke 'robotskog' manipulatora. <i>Tehnička napomena</i> <i>‘Aktivne jedinice alata’ su uređaji za primenu dodatne snage, obradne ili senzorske energije na na radni predmet.</i>
VL8	"Energetski materijali"	Supstance ili smeše koje hemijski reaguju da bi oslobodile energiju potrebnu za njihovu predviđenu primenu. „Eksplozivi“, „pirotehnička sredstva“ i „pogonska sredstva“ su podklase energetskih materijala.
VL6, 13	"Ekvivalentni standardi"	Uporedivi nacionalni ili međunarodni standardi koje priznaje jedna ili više država članica EU ili država učesnica Vasenarskog aranžmana i primenljivi na relevantni unos.
VL8, 18	"Eksplozivi"	Čvrste, tečne ili gasovite supstance ili smeše supstanci koje moraju da detoniraju kada se koriste kao primarno, pojačano ili glavno punjenje u bojevim glavama, rušenjima i drugim primenama.
VL7	„Vektori ekspresije“	Nosioči (npr. plazmid ili virus) koji se koriste za uvođenje genetskog materijala u ćelije domaćina
VL13	"Vlaknasti ili filamentni materijali"	Uključuju: a. Neprekidne monofilamente; b. Neprekidne pređe i prediva; c. Trake, tkanine, nasumične prostirke i pletenice; d. Rezana vlakna, vlaknasta vlakna i koherentne vlaknaste obloge; e. Konci, monokristalni ili polikristalni, bilo koje dužine; f. Aromatičnu poliamidnu pulpu.
VL15	„Cevasti pojačivači svetlosti prve generacije“	Elektrostatički fokusirane cevi, koje koriste ulazna i izlazna optička vlakna ili staklenu prednju ploču, multialkalne foto katode (S-20 ili S-25), ali ne koriste mikrokanalne pojačivače.

VL17	„Gorivna ćelija“	Elektrohemijski uređaj koji, koristeći gorivo iz spoljašnjeg izvora, direktno pretvara hemijsku energiju u jednosmernu struju.
VL22	„U javnom domenu“	To znači „tehnologija“ ili „softver“ koji je dostupan za javnu upotrebu bez ograničenja u njegovoj daljoj distribuciji. <u>Napomena</u> <i>Ograničenja autorskih prava ne uklanjaju "tehnologiju" ili „softvera“ od toga da bude „u javnom domenu“.</i>
VL9, 13, 17, 19	"Laser"	Predmet koji proizvodi prostorno i vremenski koherentnu svetlost kroz pojačanje stimulisane emisijom zračenja.
VL17	„Biblioteka“ (parametrijska tehnička baza podataka)	Zbirka tehničkih informacija, upućivanje na koje može poboljšati performanse relevantnih sistema, opreme ili komponenti.
VL10	„Vozila lakša od vazduha“	Baloni i „vazdušni brodovi“ koji se za podizanje oslanjaju na vrući vazduh ili na gasove lakše od vazduha kao što su helijum ili vodonik. <u>Tehnička napomena</u> <i>"Vazdušni brod"</i> <i>Vazdušno vozilo sa pogonom koje se u letu održava uz pomoć gasa (uglavnom helijuma, ranije vodonik) koji je lakši od vazduha.</i>
`	"Nuklearni reaktor"	Uključuje delove i komponente smeštene u ili direktno pričvršćene za posudu reaktora, opremu koja kontroliše nivo snage u jezgri i komponente koje normalno sadrže ili dolaze u direktan kontakt sa ili kontrolišu primarno rashladno sredstvo jezgra reaktora.
VL8	"Prekursori"	Posebne hemikalije koje se koriste u proizvodnji eksploziva.

VL 21, 22	„Proizvodnja“	„Proizvodnja“: Podrazumeva sve faze proizvodnje, kao što su: inženjering proizvoda, izrada, integracija, montaža, inspekcija, ispitivanje, osiguranje kvaliteta.
VL8	„Pogonska goriva“	Supstance ili smeše koje hemijski reaguju da bi proizvele velike količine vrućih gasova kontrolisanom brzinom za obavljanje mehaničkog rada.
VL4, 8	„Pirotehničko(a) sredstvo (a)“	Smeše čvrstih ili tečnih goriva i oksidatora koje, kada se zapale, prolaze kroz energetske hemijske reakcije kontrolisanom brzinom koja ima za cilj da proizvede određena vremenska kašnjenja, ili količine toplote, buke, dima, vidljive svetlosti ili infracrvenog zračenja. Piroforna sredstva su podklasa pirotehničkih sredstava, koja ne sadrži oksidatore, ali se spontano zapale u kontaktu sa vazduhom.
VL22	„Potrebno“	U primeni na "tehnologiju", odnosi se samo na onaj deo "tehnologije" koji je posebno odgovoran za postizanje ili prekoračenje kontrolisanih nivoa performansi, karakteristika ili funkcija. Takvu „potrebnost“ „tehnologiju“ mogu da dele različiti proizvodi.
VL7	"Agensi za kontrolu nereda"	Supstance koje, pod očekivanim uslovima upotrebe za kontrolu nereda, brzo proizvode senzornu iritaciju ili onesposobljavaju fizičke efekte kod ljudi koji nestaju nakon kratkog vremena nakon prestanka izloženosti. (Suzavce su podskup "agensa za kontrolu nereda".)
VL17	"Robot"	Mehanizam za manipulaciju koji može da deluje na neprekidnoj putanji ili od tačke do tačke, može da koristi senzore i ima sve sledeće karakteristike: a. je multifunkcionalan; b. Sposoban je da pozicionira ili orijentiše materijal, delove, alate ili specijalne uređaje promenljivim pokretima u trodimenzionalnom prostoru; c. Sadrži, u zatvorenoj ili otvorenoj petlji, tri ili više servo uređaja, koji takođe mogu uključivati koračne motore; i d. ima mogućnost "programiranja od strane korisnika" metodom učenja/ponavljanja ili korišćenjem elektronskog računara, koji može biti programabilni logički kontroler, tj. bez mehaničke intervencije. Mogućnost „programiranja od strane korisnika“ odnosi se na mogućnost korisnika da ubaci, izmeni ili zameni „programe“ na način koji nije;

		a. Fizička promena u ožičenju ili međupovezanosti; <u>ili</u> b. podešavanje upravljačkih funkcija uključujući unošenje parametara. <u>Napomena</u> <i>Gore navedene definicije ne uključuju sledeće uređaje:</i> <i>1. Mehanizmi za manipulaciju kojima se može upravljati ručno ili daljinski;</i> <i>2. Manipulacioni mehanizmi sa fiksnom sekvencijom, koji su automatizovani pokretni uređaji, koji rade prema mehanički utvrđenim programiranim pokretima. Program je mehanički ograničen pomoću fiksnih graničnika kao što su klinovi ili zupci. Sekvencija kretanja i izbor putanje ili uglova ne može da varira i nije promenljiv mehaničkim, elektronskim ili električnim putem;</i> <i>3. Mehanički upravljani manipulacioni mehanizmi sa promenljivom sekvencijom koji su automatizovani pokretni uređaji, koji rade prema mehanički fiksnim programiranim pokretima. Program je mehanički ograničen fiksnim, ali podešivim graničnicima, kao što su klinovi ili zupci. Sekvencija kretanja i izbor putanja ili uglova su promenljivi u okviru fiksnog programskog obrasca. Varijacije ili modifikacije programskog obrasca (npr. promene klinova ili zamena zubaca) u jednoj ili više osa kretanja se postižu samo mehaničkim operacijama;</i> <i>4. Manipulacioni mehanizmi bez nadzora servo-uređaja, koji su automatizovani pokretni uređaji sa promenljivom sekvencijom koji rade prema mehanički utvrđenim programiranim pokretima. Program može biti promenljiv, ali se sekvenca odvija samo na osnovu binarnog signala sa mehanički određenih električnih binarnih uređaja ili podešivih graničnika;</i> <i>5. Dizalice za slaganje definisane kao Kartezijanski koordinatni manipulatorski sistemi proizvedeni kao sastavni deo vertikalnog niza korpi za skladištenje i dizajnirani da pristupe sadržaju tih korpi za skladištenje ili preuzimanje.</i>
--	--	--

VL11	"Satelitski navigacioni sistem"	Sistem koji se sastoji od zemaljskih stanica, konstelacije satelita i prijemnika, koji omogućava da se lokacije prijemnika izračunaju na osnovu signala primljenih sa satelita. Uključuje globalne navigacione satelitske sisteme (GNSS) i regionalne navigacione satelitske sisteme (RNSS).
VL4, 11, 21	"Softver"	Kolekcija jednog ili više „programa“ ili „mikroprograma“ fiksiranih u bilo kom opipljivom medijumu izražavanja. <u>Tehnička napomena 1</u> "Program" <i>Niz instrukcija za izvođenje procesa koji ima takav oblik, ili se može pretvoriti u takav oblik da ga računar može izvršiti.</i> <u>Tehnička napomena 2</u> "Mikroprogram" <i>Niz elementarnih instrukcija koji se održava u posebnoj skladištu, čije se izvršavanje pokreće uvođenjem referentnih instrukcija u registar instrukcija.</i>
VL11	„Svemirska letelica“	Aktivni i pasivni sateliti i svemirske sonde.
VL19	„Kvalifikovan za upotrebu u svemir“	Proizvod dizajniran, proizveden ili potvrđen uspešnim testiranjem kao pogodan za rad na visinama većim od 100 km iznad površine Zemlje. <u>Napomena</u> <i>Utvrdjivanje da je određen artikal „kvalifikovan za upotrebu u svemiru“ na osnovu testiranja ne znači da su i drugi proizvodi iz iste proizvodne serije ili serije modela „kvalifikovani za upotrebu u svemiru“ ako nisu pojedinačno testirani.</i>

VL20	"Superprovodljiv"	Odnosi se na materijale (tj. metale, legure ili jedinjenja) koji mogu izgubiti sav električni otpor (tj. koji mogu postići beskonačnu električnu provodljivost i nositi veoma velike električne struje bez Džulove zagrevanja). <u>Tehnička napomena</u> <i>"Superprovodno" stanje materijala se pojedinačno karakteriše "kritičnom temperaturom", kritičnim magnetnim poljem, koje je funkcija temperature, i kritičnom gustinom struje koja je, međutim, funkcija i magnetnog polja i temperature.</i> <u>Napomena</u> "Kritična temperatura" (ponekad se odnosi na temperatura prenosa) specifičnog "superprovodljivog" materijala je temperatura na kojoj materijal gubi svaki otpor protoku jednosmerne električne struje.
VL22	"Tehnologija"	Specifične informacije neophodne za "razvoj", "proizvodnju" ili "upotrebu" proizvoda. Informacije imaju oblik „tehničkih podataka“ ili „tehničke pomoći“. Navedena "tehnologija" za Zajedničku Vojnu Listu EU-a je definisana u VL22. <u>Tehničke napomene</u> 1. 'Tehnički podaci' mogu imati oblike kao što su nacrti, planovi, dijagrami, modeli, formule, tabele, inženjerski dizajni i specifikacije, priručnici i uputstva napisani ili snimljeni na drugim medijima ili uređajima kao što su diskovi, trake, memorije samo za čitanje. 2. „Tehnička pomoć“ može imati oblike kao što su instrukcije, veštine, obuka, radno znanje, konsultantske usluge. „Tehnička pomoć“ može uključivati prenos „tehničkih podataka“. 3. „Upotreba“: rad, instalacija (uključujući instalaciju na licu mesta), održavanje (provera), popravka, remont i renoviranje.

VL10	„Bespilotna letelica“ („UAV“)	Bilo koji „vazduhoplov“ sposoban da započne let i održi kontrolisani let i navigaciju bez ikakvog prisustva ljudi u njemu.
VL21	„Otkrivanje ranjivosti“	Proces identifikacije, prijavljivanja ili saopštavanja ranjivosti, ili analiziranja ranjivosti sa pojedincima ili organizacijama odgovornim za sprovođenje ili koordinaciju sanacije u cilju rešavanja ranjivosti.
